

MAGYARI

HUNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

Gafencu külügyminiszter nagyjelentőségű beszédet mondott Galatiban

Kiemelte, hogy Románia összegezni tudja a Dunamenti államok békés együttműködését. — A német birodalom belépése a Dunabizottságba. — A szomszédos államokkal való viszony és a népkisebbségek sorsalakulása a Dunamedencében

Bucuresti. Saját tud. Vasárnap a Nemzeti Ujjászületés Frontja nagy népgyűlést tartott Galatiban, amelyen két miniszter is megjelent: Grigorie Gafencu és Mihail Ralea. Mindketten nagy beszédeket mondtak, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának jelentőségéről. Gafencu beszédében többek között ezeket mondta:

— Szeretek itt, a Dunatoroklat vidékén külpolitikánkra gondolni. Mindenki láthatja, hogy Románia az egész Dunamedence exponense kelet felé, a Fekete-tenger és a Meleg-tengerek felé. Itt gyűl össze nemcsak a mi életerőnk gyümölcse, hanem más államoké is, akik a Duna mentén helyezkednek el.

A szomszédos gazdaságok e kapcsolatának azt a fontosságát kell tulajdonítanunk, amely megilleti. A Duna minden ország számára, amelyen keresztül folyik, az erő és a haladás forrása lesz és mi ki is tudjuk elégiteni azokat az érdekeket, amelyek egy békés együttműködés keretében összeegyeztethetők. Mindenki megértheti azonban, hogy

küldetésünk teljesítése az itt találkozó különböző érdekek kielégíthetése szempontjából attól függ, hogy megőrizhetjük-e szabadságunkat a Dunadeltájánál? Valóban, itt, a Duna toroklatvidékén a román állam szabadsága és független léte nagy kezessége a békének és egyúttal nagy nemzetközi érdek.

A közelmúltban létrejött újabb megközelítés alapján változást szenvedett az európai Dunabizottság szervezete. Reméljük, hogy a bizottságban résztvevő régi és kipróbált barátok sorába rövidesen belép egy nagyhatalom, amelynek a dunai szerepe jelentős, és amely egyre nagyobb érdeklődést mutat a dunai kapcsolatok fejlődése iránt. — és ez a német birodalom. Reméljük, hogy ez a hatalom együtt fog működni velünk a többi nemzetközi intézményben is, amelyek szabályozzák a dunai hajózást.

Gafencu azután a Galatiban található utak jelképes felemlítésével módját találta annak, hogy megemlítsa a román-lengyel barátságot, a Dnyeszteri határnak a jóviszony fenntartásával való megerősítését, a Balkán-Szövetség államaival való kapcsolatát, majd pedig így folytatta:

De más szomszédokkal is szorosabbra fűzheti kapcsolatainkat a Duna, azokkal, ame-

lyekkel szükségét érezzük, hogy együtt szervezzük meg az egymáshoz annyira hasonlós gazdasági életünket és akikkel összekötő közlekedési utaink javításának szüksége, és az a szükség is, hogy egymást jobban megismerjük. De egyúttal nekem úgy tűnik fel, hogy

ez a folyam kapcsolatok at állandósíthat ez ország minden polgára között,

A Nemzeti Ujjászületési Arcvonal nagygyűlése a Bánság fővárosában

Az egyházfők között Pacha Agoston római katolikus püspök a kisebbségi népcsoportok nevében is nyilatkozott. A gyűlés határozata kiemelte, hogy az új szervezet a nemzetiségek gazdasági és kulturális fejlődését is biztosítja

Temesvár. Saját tud. A Nemzeti Ujjászületés Frontja vasárnap délelőtt tartotta meg a Bánságban nagygyűlést. Amint már jelentetük, a gyűlést Marta Alexandru dr temesi királyi helytartó hívta egybe s azon a helytartóság területéhez tartozó öt megyéből igen nagy számban jelentek meg a hatóságok képviselői. Különvonalok számos vidéki csoportot hoz-

tak Temesvárra, több község küldöttsége zenekarokkal jött. A gyűlést a Capitol mozgóképszínház nagytermében tartották meg s egyúttal a mozgóképszínház kertjében s az épület környékén lévő hallgatóknak hangszórókkal közvetítették a beszédeket. A temesváriak és vidékiek felvonulása sokáig tartott.

A püspököké az első szó

A nagygyűlésen Lazarescu Vasile dr karánsebesi román püspök elnökölt, aki a megnyitó beszédet is mondta. Ebben utalt arra, hogy minden öntudatos nemzet sajátja, hogy amikor létérdekről van szó, össze tud forrni. Ilyenkor minden erő egyesül, hogy a jövő szilárd alapjait megvegyék. A jelen nemzedék legfőbb kötelessége, ugymond, a királyhűség, mindazért a munkáért és áldozatért, amelyet a király hoz az ország javáért. Menynyi üdvöset lehetett volna eddig is tenni, mondotta tovább, ha a politikai pártküzdelmek széjjel nem tagolják a népet. Szoruljanak most háttérbe a személyi érdekek.

Balan Joan dr lugosi görög katolikus püs-

pök beszélt ezután, kihangsúlyozva, hogy nem véletlen, hogy a püspökök állnak a gyűlés élén. A nemzeti újjászületés eszméje annyira szent, hogy erről a gyűlésről nem hiányozhatnak az egyházfők. Ezt — mondotta — már 1918-ban meg kellett volna tenni. Hol volnánk már, ha a mai reformokat már Gyulafehérváron elhatározták volna!

Felolvasták erre Magier Andrei dr aradi román püspöknek Marta Alexandru dr királyi helytartóhoz intézett levelét, amelyben hivatkozik arra, hogy a román nemzeti egyház aggodalommal látta, milyen harcok dúlnak a népben. Most azonban a papság a hívekkel együtt annál nagyobb örömmel csatlakozik a

nyelve és származásra való tekintet nélkül.

A külügyminiszter aztán így folytatta: Egyik szomszédállam államférfia beszélt nemrég a kisebbségek szomorú sorsáról, akik erőszakkal belekényszerültek egy idegen államtestületbe és akik idegenek maradtak annak az államnak a történelmével és eszméivel szemben, amelyben élnek. Nem tagadom, hogy egy ország története és állameszméje azon nép befolyása alatt áll, amely annak többségét alkotja. Természetes és jó, hogy ez így van. Egy államban, mint a miénk, ahol a románok a lakosság 80 százalékát teszik ki, az ő elhatározó szerepük kétségtelen. Semmi sem akadályozza meg azonban a kisebbségeket, hogy tekintetüket ama célok felé irányítsák, amelyek közösek a többség és kisebbség számára abban az országban, ahol együtt élnek. Ezeket a célokat történelmi, földrajzi tényezők és gazdasági érdekek határozzák meg.

— Aki békét és megértést akar az emberek között, annak meg kell hajolnia ez igazság előtt. A román nép békét akar, a kormány pedig arra törekszik, hogy megériő és barátságos szellemben öröködjék a más nyelvű és más vallású állampolgárok kulturális és gazdasági érdekei felett.

Tisztelettel hozom érdekelt elmozdítók szíves tudomására, hogy a „MAGYAR URLASSZONYOK LAPJA” 1939. január elsejétől újból megjelent és rövid időn belül szíves rendelkezésekre fog állni. Nagyon kérem még néhány napig szíves türelmüket.

TÜRÖK JANOS
Oradea, Căsuja poştală Nr. 47.

Pacha Ágoston dr. római katolikus megyéspüspök emelkedett ezután szólásra és először román nyelven ezeket mondotta:

— A papnak Krisztustól kapott küldetése az evangélium hirdetése szóval és cselekedettel. Azt hiszem, papi cselekedet volt, amikor a püspök és a papok beléptek a Nemzeti Ujjászületés Frontjába és ez megfelel az Egyház hagyományának három okból. Először: Hívtak bennünket. A Szentírás mondja: „A királyok Általam uralkodnak.” Szent Pál apostol int bennünket: „Hallgassatok feljebbvalókatokra!” A katolikus papság példát adott azzal, hogy hallgatott királyunknak az állam providenciális felénnek szavára. Másodszor: Nem vagyunk olyan értelmű politikai közgyűlésen, mely egymás elleni párharcokra akarna bennünket buzdítani. Öfelsége ideálja Krisztus Urunk két szavában foglalható össze: *Béke veletek*. Harmadszor: a Front programja az ország felvirágoztatása s a családi élet megerősítése a keresztény hit által. Amikor keresztény családok megerősítéséről van szó, kérdem, közömbösek maradhatunk-e, amikor a Bánságban a család sokszor csak a férjből és feleségből áll? Az állam nyelvén mondtam ezeket, most engedtesék meg, hogy híveim nyelvén szóljak.

A püspök ezután németül szól s a németekhez intézett szavaiban örömet és megnyugvást fejezte ki, hogy velük a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való úton találkozott, amelyre a király szava hív. Pásztor és nyáj a templom körül is együttmaradnak. A hit és a népiség összeforrnak, különösen az iskolában, amelyben az állam iránti hűség mellett az új alkotmány és a Front alapszabályai szerint is a német kultúra és a keresztény katolikus vallás megőve és ápolva lesz.

Majd magyarul szól a püspök:

— Kedves magyar híveim! Titeket, valamint szlav anyanyelvű híveimet szeretettel köszöntelek. Itt és most nem politikát és még kevésbé pártpolitikát csinálunk. A király Öfelsége hívott minket ide. Engem az ország érdeke és szent hitem vezetett ide. Boldognak

hírdetem magamat, hogy veletek együtt vagyok, veletek együtt és a ti javatokra dolgozom az ország felvirágoztatására és a szent hit megerősítésén.

A püspök végül Isten áldását kérte Öfelségére, az országra a helytartóságra és a Bánságra.

Rómán és szerb nyelven szól ezután Kosztics Szlobodán gör. kel. szerb főesperes.

Szónokok sora

Suciu Joan dr. volt miniszter kezdte meg a további beszédek sorát. A Nemzeti Ujjászületés Frontja ébressze fel minden románban a nemzeti öntudatot. Minden becsületes ember, minden jó román csatlakozzék, azok azonban, akik a politikával üzletet üztek, maradjanak távol. **Vlad Aurél** volt miniszter beszédjében többek közt hangsúlyozta, ha visszpillantunk a pártok küzdelmeire, be kell vallani, hogy az egységre a tizenkettedik órában hangzott el a felhívás.

Baran Coriolan dr. főpolgármester szintén a mult párharcokra utalt, a szavazatok utáni hajszára, a politikai pozíciók utáni túlkedésre. Az embereket már nem a tehetségük, vagy becsületességük, hanem pártbeli pozíciójuk szerint ítélik meg s aszerint érvényesültek is. Öfelsége most maga bontotta ki a nemzeti egység forradalmi lobogóját. Itt az idő, hogy mindannyian békejobbot nyújtsunk egymásnak. **Cosie** Iuliu dr. volt prefektus után a németiség nevében **Riesz** József dr. emelkedett szólásra. A király hívására a német nép készsége mutatta, a román néppel vállvetve a felépítés nagy művén közreműködni. Népi erő kell az állam építéséhez. A román nép évszázadokon át megóvta erőit s ha mi, németek, mint nép, közreműködni kívánunk, úgy csakis ugyanilyen úton járhatunk, — jelentette ki. Hogy az építés munkájához jelentősen hozzájáruljunk, úgy az ahhoz szükséges erő népiességünkből kell merítenünk, úgyhogy az ebben rejlő erőinket mind kifejhessük s ezeket a hazá oltárára tegyük. Nem ellentéteket keresünk. A nacionalizmus, amely más népet lenézne, értéktelen. Felhívására a németek háromszoros „Sieg-Heil”-t kiáltottak Öfelségére.

Garda dr. (Pacsad) és mások beszéltek. **Gherman** Effimie a munkások nevében és szónoklatok hangzóttak el a kereskedők, a parasztság s az ifjúság nevében. **Gropsian** Mihai dr. volt szenátor terjesztette elő a

HATÁROZATI JAVASLATOT,

amely a következőképpen szól:

— A gyűlés résztvevői örömmel üdvözlék a polgároknak a Nemzeti Ujjászületés Front-

jába való tömörülését, amely az országnak és a nemzetnek legyőzhetetlen erőt és a boldog jövőbe vetett reménységét biztosítja. Ezért kifejezik azon meggyőződésüket, hogy ez az erős kormányzati eszköz a jó hazafiak becsületességére és képességére alapozódik, akik munkakészségükkel hozzájárulnak az ország fejlődéséhez és a Korona ragyogásához. A Front tagjai révén kiküszöböl a demagógiát és a káros széthúzást, küzdeni fog a románok elsőbbségének biztosításáért, a román állam és nemzet alapjainak megerősítésére alkalmas kezdeményezések ösztönzéséért.

— A gyűlés tetszéssel fogadja azt a tényt, hogy a más nyelvű és felekezetű polgárok is beleilleszkedtek az új szervezetbe, amely gazdasági, vallási és kulturális téren az ő fejlődésüket is biztosítja, ezzel is igazolják, hogy azonosítják magukat a román nemzet legmagasabb eszményeivel. Az új Frontnak a temesi helytartóság területén élő tagjai bizalommal várják, hogy az új törvények, amelyek a vidéki lakosság, a céhek és az összes szakmai szervezetek színvonalának emelését célozzák, teljes egészükben és az összes társadalmi osztályok javára alkalmazást nyerjenek.

— A gyűlés mélységes alátámasztással gondol Öfelsége II. Károly királyra, az ország újjáteremtőjére és biztosítja, hogy ennek a fontos országgrésznek minden fia szeretettel és bizalommal veszi körül és minden szellemi, erkölcsi és anyagi erejét rendelkezésére bocsátja a nagy eszmények megvalósítására: a nemzet megerősítésére és a Trón felmagasztalására.

A jugoszláv parlament horvát képviselői követelik Horvátország önrendelkezési jogát

Ilyen értelemben felhívást intéztek Jugoszlávia hivatalos tényezőihez és a külföldi államokhoz

Belgrádból jelentik: A horvát parasztpárt 90 képviselője és a független szabadalvópárt 10 képviselője Macsek horvát vezér elnökletével ülést tartott, amelyen határozati javaslatot szavaztak meg. Ebben követelik a népek önrendelkezési jogának a horvátokra való kiterjesztését is. A javaslat kimondja, hogy a horvát nép egyedül akar ur lenni a maga országa fölött. A horvát nép 20 éve vár arra, hogy méltányos bánásmódban részesítsék és nem tűrheti, hogy elvegyék tőle azt a jogát, hogy saját sorsa felett mások rendelkezzenek. A gyűlés felhívást intézett Jugoszlávia minden hivatalos tényezőjéhez, a külföldi államokhoz, a nagyhatalmakhoz és ebben kérte, használnak oda, hogy a horvát kérdést a népek önrendelkezése alapján oldják meg.

Kavics a rostában

Írta: Lőrinczy György

Mindent megnéztek. Az intézet tudós igazgatója, Péry doktor megmutatta a cellákat, a dühöngők odút és kényszerzubbonyát, a konyhát és a játéktérmet, a társalgót és a jelentősebb eseteket meg is magyarázta. Mikor az igazgató szobájába visszatértek, Feltóthy Dénes, a szobrász, hálásan és melegen szorongatta az igazgató kezét.

— Kedves jó barátom, igazán, őszintén mondhatom, hogy nemcsak lekötöztél, de valamennyire ki is gyógyított.

— Ugyan, ugyan! — mosolygott az orvos. — Nem érdemes ám a dolognak olyan nagy fenekét keríteni. Az a fő, hogy nem bánta meg.

— Szó sincs róla! — lelkesedett a művész. — Persze, ön, aki előtt az életnek ezek a sötét drámai lejátszódások, némileg immunissá lett, azok hatásaival szemben.

— No, nem mindig.

— Gondolom. De legtöbbször. És nem érezheti azt, talán meg se értheti, hogy én azzal a kétségbeeséssel jöttem ide, hogy a legszerencsétlenebb ember én vagyok. Aki a boldogság ragyogó tavaszából egyszerre, váratlanul a megsemmisülés sötéttségébe zuhantam. Aki elvesztettem szép, ifjú szerelmemet, gyönyörű gyermekemet. A boldogságot és a reményt, a jelent és a jövőt. Mindent, mindent!...

Az orvos feddően nézett rá.

— Így mégse volna szabad beszélnie. Ez valóságos káromlás. Hiszen maga a művészet... az alkotás... a Szépség pompás varázsa: az álmok világa, a szabad képzelődés... A vész.

Feltóthy indulatosan szakította félbe.

— Igen. Az emberek azt hiszik, hogy abban mindent megtalálunk. Hogy azzal a néhány farkas tapssal, amit adnak, már mindent megfizettek és mindenért kárpótoltak. Mintha nekünk, akik a szépségnek szent gyönyöreit és hevüléseit nekik megszerezzük, jogunk se volna arra, hogy magunk is élvezzünk valamit az élet, a filiszter közönséges örömeiből is.

— Azt én nem mondtam — tiltakozott az orvos hevesen. — De viszont a művészetnek is be kell látnia, hogy a közönséges örömei dolgában nem élvezheti ő se azt a kiváltságot, hogy a halhatatlan más törvény alá essék, mint a halandó. Másnak is meghalt a felesége, a gyermeke, nemcsak önnek.

— A művész kissé megcsillapodott.

— Hiszen én belátom. És éppen ez készít a hálára is, kedves doktorom. Mert a lelkiismeretem ugyan lázadozik az ellen az érzés ellen, de mégse tudom leküzdeni, hogy vigasztalást, megkönnyebbülést, sőt bizonyos megnyugvást is az elsikkadt életek ebben az utolsó menedékhelyében éppen az nyújtott, hogy annyian vannak, akik még nálamnál is szerencsétlenebbek.

Edigna nővér, az apáca félénken közbeszólt.

— Nem olyan nagyon szerencsétlenek azok Némelyik még szinte boldog is...

Az orvos szemrehányosan pislogott rá.

— Ejh! Ezek a zagyva agyvelők! Az elborult vagy megbomlott értelem! Micsoda boldogság lehet az?

Szótlanul elgondolkoztak. Az orvos az ablakon kihajolt és körülnézett a parkban. Feltóthy a kesztyűjét húzogatta, kezébe vette a kalapját és búcsúzni készült.

— Egyszóval: ismét csak köszönöm, kedves barátom.

— Majd lekísérjük, kedves mester. Utközben még egy érdekes ember is akad. Ha még nem unja...

— Dehogy. Dehogy. Arra gondoltam, hogy ezeknek a szegényeknek a fejében a tulajdonképpen valami bomlott rosta zakatol szünetlenül. Amelyik elszabadult a gép regulátorától és csak zúg, csak zihál és teljesen véletlen, hogy ocsú vagy búzaszem hull-e belőle. Ahogy beszélnek és képzelődnek össze-vissza.

Az orvos nevetett.

— Hát hiszen... körülbelül.

— Csak azt szeretném tudni, vajjon ezek a titokzatos és rejtelmes elváltozások mennyiben a fizikai szervezettől, vagy mennyiben az úgynevezett lélek funkcióitól származnak. Mit gondol, kedves doktor?

Az orvos habozott.

— Mennyiben? Ki tudná azt? Az esetek olyan sokfélék. És olyan változatosak! És a test is, a lélek is olyan szövevény! Nézze itt, ezt az embert. Hinné-e róla, hogy ez atléta termetű hajókormányos volt még nemrégiben is?

Ahogy lérték a parkba, az egyik virágkő-

Befejeződött a kormány és a magyar nemzeti kisebbség megbízottai közt folyó tárgyalás első része

Dragomir Silviu kisebbségi kormánybiztossal előzetes, elvi megegyezés jött létre a magyarságnak a Nemzeti Ujjászületési Fronthoz való csatlakozásáról. — A tárgyalásokat véglegesen a Calinescu belügyminiszterrel folytatandó megbeszélések zárják le

Kolozsvár. Saját tud. Január 14-én, szombaton újabb megbeszélés volt a Szamos tartomány királyi helytartóságán dr. Dragomir Silviu, a romániai népkisebbségek főkormánybiztosa, Hanzu Alexandru, királyi helytartó, Hodor Victor helytartósi vezértitkár, mint a kormány képviselői, másrészt pedig Márton Áron, az újonnan kinevezett erdélyi katolikus püspök, Vásárhelyi János református püspök, dr. Varga Béla unitárius püspök, gróf Bethlen György, a volt Országos Magyar Párt elnöke, dr. Thury Kálmán, a királyhágómelléki ref. egyházkerület főgondnoka, gróf Bánffy Miklós, dr. Szász Pál, gróf Teleky Ádám, dr. Gyárfás Elemér, dr. Jakabffy Elemér, dr. Paál Gábor dr. Albrecht Dezső, mint a magyarság képviselői között.

A tárgyalások folyamán a romániai népkisebbségeknek a Nemzeti Ujjászületési Fronthoz való csatlakozása, illetve a politikai pártokba való beilleszkedése kérdését vitatták meg.

A romániai német kisebbséggel a Nemzeti Ujjászületési Fronthoz való csatlakozás kérdésében a tárgyalások, — mint már megírtuk — eredményesen fejeződtek be és a romániai németek és a szászok Glondys luteránus püspök, valamint Fritz Fabritzius és Hans Hedric vezetésével testületileg csatlakoztak az új politikai szervezethez. A német kisebbséggel megkötött megállapodást Armand Calinescu belügyminiszter is jóváhagyta és az már gyakorlatilag is érvénybe lépett.

A magyar kisebbség vezetőivel dr. Dragomir Silviu kisebbségi főkormánybiztos, mint ismeretes, már egy héttel előbb megkezdte tanácskozásait, amelyek során tüzetesen megvitatottak a parasztok?

tatták a romániai magyar népkisebbségnek a N. U. F.-ba való beilleszkedését.

A szombaton lefolytatott tárgyalásokon a nagyfontosságú kérdésekben teljes és összhang-

zatos elvi megállapodás jött létre, amelynek értelmében a romániai magyar nemzetkisebbség testületileg csatlakozik az ország egyetlen politikai szervezethez. A csatlakozás, illetve a frontba való belépés gyakorlati módozatait a magyarság képviselői e hét folyamán Bucuresztben Calinescu belügyminiszterrel vitatják meg.

Egyelőre tehát a kormány és a magyar nemzetkisebbségi csoport között folyó tárgyalások az előzetes, elvi megállapodás stádiumában vannak. A megállapodás végleges lezárása végett a magyarság tárgyalással megbízott vezetői Bucuresztbe utaztak s így a végleges megegyezés csak a Calinescu belügyminiszterrel folytatandó megbeszélések után várhatók.

Értesülésünk szerint úgy a magyar, mint a német kisebbség a N. U. F.-ja keretében önálló alosztállyal fog rendelkezni. Ez a nemzetkisebbségi parlament jellegű osztály fogja

azután a Nemzeti Ujjászületési Fronthoz való csatlakozásáról. — A tárgyalásokat véglegesen a Calinescu belügyminiszterrel folytatandó megbeszélések zárják le

azután a Nemzeti Ujjászületési Fronthoz való csatlakozásáról. — A tárgyalásokat véglegesen a Calinescu belügyminiszterrel folytatandó megbeszélések zárják le

Mit mond a hivatalos jelentés?

Kolozsvárról jelentik: A tárgyalások befejezése után szombaton késő este Dragomir kisebbségi kormánybiztos és a magyar vezetői megbízottja az alábbi hivatalos közleményt adta ki:

„Szombaton újabb megbeszélés volt Szamos tartomány helytartóságán s a megbeszélésen Silviu Dragomir dr. kisebbségi főkormánybiztos, Hodor Victor dr. tartományi vezértitkár, Márton Áron római katolikus püspök, Vásárhelyi János dr. református püspök, Vargha Béla dr. unitárius püspök, gróf Bethlen György, dr. Paál Gábor, dr. Thury Kálmán, dr. Jakabffy Elemér, dr. Gyárfás Elemér, dr. gróf Bánffy Miklós, dr. Szász Pál, gróf Teleky Ádám és Albrecht Dezső vettek részt. Miután megtárgyalták a magyar nemzeti kisebbségnek a Nemzeti Ujjászületési Fronthoz való csatlakozását, elvi megegyezés jött létre, hogy a magyarság testületileg és szolidárisan belép a Nemzeti Ujjászületési Fronthoz.”

A kormány tagjai az új egyenruhákban. Elöl áll Calinescu belügyminiszter.

rönd szélén sajtóságon fantasztikus öltözetben állott a zember, akire Péry doktor mutatott. Katonatiszti sapka volt a fején, a derekán a matrózblúz, a kezében fölbokrétazott botot szorongatott és arra támaszkodott. Egykedvűen hámult a levegőbe, még a társaság közeledtére se moccant meg. Az orvos köszöntötte.

— Jó reggelt, Tódor. Ma egy kicsit megkészt. Mi?

Az ember hamiskásan hunyorgatott.

— A hercegnő ma később jön.

— Hogy tudja?

— Megüzente. Mindig megüzenni, melyik hajóval, mikor érkezik. Ma két órával később. Mert a parasztek lusták.

A szobrász figyelmesen vizsgálta a sajtóságon embert. Semmi különös elváltozást nem látott rajta. A beszéde rendes, értelmes, összefüggő.

— Mondja csak Tódor, — szólt hozzá.

De Tódor rá se hederített. Mintha nem is tartaná arra érdemesnek, hogy a kérdezőt megválassza. Fitymálva oldalt nézett, úgy beszélt.

— Mindennek megvan a maga parasztja. A föld parasztja: a szántóvető. A fák parasztja: a fűzfa; a virágoké: a pipacs. A tengeré: a hajós. Csak az égnek nincsen parasztja; az csak királyokat tűr: csillagokat.

A szobrász halkán súgta az orvosnak:

— Hisz ez nem örült! Ez költő!

Péry doktor csöndesen intett.

— Várjon csak. Várjon.

— Majd Tódorhoz fordult. Szelíden, barát-

ságosan szólt hozzá:

— Nos, Tódor. És miért késik a hercegnő?

Az ember egykedvűen vállat vont. Elbámult.

— Hát... vier und fünf.

Edigna nővér bölintott. Mintha várta volna ezt a feleletet. És utána ismételte.

— Persze. Vier und fünf.

Az orvos megint kérdezett.

— És mit csinálnak a tenger parasztjai?

Az ember már vállat se vont. Gépiesen csak azt hajtotta:

— Vier un fünf.

— Gyerünk — szólt Péry doktor. — A rosta-ba kavics akadt. Most már nem hull belőle egyéb. Csak az a kavics: vier und fünf.

Lassan sétáltak a kapu felé. Néha hátratekintettek Tódor, mint a szobor, mozdulatlanul állott a helyén. Várta a hercegnőt. Vier und fünf. A művész kissé megzavarodott.

— Furcsa — nevetett. — Miért éppen vier und fünf? Kicsoda ez az ember?

— Hajókormányos volt az Aquillán. Őt esztendeig járta ugyanazt az utat. Az egyik héten oda, a másikon vissza. Az egyik hajóállomáson rendesen várta a hajót egy szép fiatal nő. Azt suttogták róla, hogy félig-meddig a kormányos menyasszonya. A matrózfiúnak, aki a hidat elébe leeresztette, mindig csak ezt mondta: vier und fünf. A fiú aztán hívta a kormányost.

— Ahá!

— Igen. De ugyanazon az úton két hajó közlekedett. A másik, a Narkissos, két órával előbb indult. Egyszer megtörtént, hogy a Narkissos

kormányosa hirtelen megbetegedett. A hajónak indulnia kellett. Hamarjában nem tudtak másképpen segíteni a bajon, Tódor rendelték át a hajóra, az Aquilláról. A Narkissos elindult. Tan a nevének az átkával, amire istenek kárhoztatták. És az egyik állomáson megjelent a nő. A matrózfiúnak szépen bement a ismert jelszót: vier und fünf. Epp, ahogy az Aquillán szokta. És a matrózfiú hívta a kapitányt, akit a nő túlárado boldogsággal üdvözölt.

— A bestia!

— Más talán nagyot nevetett volna rajta. De ez a szegény Tódor!... Na, azok a nők! A rosta.

A kavics! Mäskülönben okosan, értelmesen, sőt néha választékosan is beszél a szegény. Tódor.

De bizonyos ponton az agyveleje egyszerre megbicsaklik. És azontúl semmi egyebet nem lehet belőle kicsikarni. Mindenre csak egy felelete van: vier und fünf. És egész nap ott áll, mint a katon a poszton. És várja a maga hercegnőjét.

Összenéztek. Edigna nővér lesütötte a fejét és az olvasóját morzsolgatta. E közben a kapuhoz értek. Az orvos és a szobrász szótlanul kezelt fogott. Péry doktor megfordult és sietett vissza az intézetbe. A művész kilépett a vasracsos kapun. Lehorgasztotta a fejét, mintha a súlyos teher, ami a bomlott rostákból beléje hullott, lehúzta volna. Majd cigarettát vett elő, rágyujtott és a füstöt messzire fújta. Aztán dacosan fölvetette a fejét.

— Az egész élet — gondolta magában — ennyi. Megbomlott rosta, amibe kavics akadt. Három ostoba szó: vier und fünf.

Márton Aron erdélyi római katolikus püspök fölszentelése

Cassulo pápai nuncius végzi a fölszentelést Fiedler és Pacha püspökök segédletével

Márton Aron erdélyi r. kat. püspök fölszentelése február 12-én, vasárnap délelőtt 9 órakor lesz Kolozsvárt a Szent Mihály tem-

plomban. A felszentelést Andrea Cassulo bucaresti pápai nuncius, érsek végzi Fiedler István Szatmár—nagyvárad és Pacha Ágoston temesvári püspökök részvételével. A ritka és lélekemelő ünnepség előkészítésén bizottság fáradozik, mely az érdeklődők és érdekeltek figyelmét egyelőre az alábbiakra hívja fel:

1. A felszentelésen résztvenni szándékozó

és szállásra igényt tartó vidékiek szíveskedjenek ebbeli szándékukat február 2-ikéig Bálinth József kat. népszövetségi igazgatónál (Katolikus Népszövetség, Cluj, Str. Cogălniceanu Nr. 7.) feltétlenül levelezőlapon, vagy levélben bejelenteni, mert e határidőn túl jelentkezőknek a rendező bizottság nem tud szállást biztosítani.

2. Szíveskedjenek nevüket, lakóhelyüket, foglalkozásukat pontosan megjelölni, valamint azt is, hogy mikor, melyik vonattal érkeznek Kolozsvárra. Közöljék, hogy egy, vagy két napra kívánják-e a szállást igénybe venni.

3. Azok, akik részvételüket pontos időben bejelentik, a meghívó alapján az ünnepségre szóló jegyeket (szállás, templomi belépő jegy, stb) megérkezésük után a Kat. Népszövetség helyiségében fogják megkapni.

Tekintettel arra, hogy a templom befogadó képessége az elhelyezést nagymértékben korlátozza, egyesületek, testületek, stb. minél kevesebb taggal jelentkezzenek.

További tájékoztatásokat a szükséghez mérten a rendezőbizottság a sajtó útján fogja megadni.

PÁPAI KAMARÁS LETT DR. VERESS ERNŐ KOLOZSVÁRI HELYETTES PLÉBANOS.

Kolozsvárról jelentik: Szombaton délután az itteni Szent Mihály egyházközség lelkészi hivatalához a bucaresti nunciaturától hivatalos értesítés érkezett, mely közölte, hogy XI. Pius pápa az egyházközség helyettes plébánosát, dr. Veress Ernőt pápai kamarássá nevezte ki.

Belpolitikai nagy mozgalmasság Magyarországon

Imrédy Béla miniszterelnök Pécsen és Baján tartott újabb zászlóbontó üléseket a „Magyar Élet”-mozgalom érdekében, Jaross Andor miniszter Debrecenben

Budapestről jelentik: A magyarországi belpolitikában mozgalmas élet folyt le vasárnap. Imrédy Béla miniszterelnök Reményi-Schneller pénzügyminiszter és több politikus kíséretében vasárnap délelőtt Pécsen, délután Baja városban jelent meg, hogy a múlt héten megindult Magyar Élet-Mozgalom érdekében zászlóbontó gyűlést tartson. Mindkét helyen díszpolgári oklevelet is adtak át Imrédy miniszterelnöknek.

Pécsen Imrédy miniszterelnök a zsidókérdésről, a földbirtokpolitikáról, a munkáskérdésről szólott behatóbban. Kiemelte, hogy e kérdésekben való mélyreható reformok átmenetileg befolyásolhatják a nemzeti termelést, de éppen ezért kell az osztálykülönbség nélküli magyar élet testvérisége, hogy az átmeneti nehézségeken átgátsáson.

Vesebajosoknak nélkülözhetetlen!
Hogyan éljen a vesebajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.
Orvosi tanácsok, diétás utbaigazítások
Ara 95 lei.

Szintén a Magyar Élet-mozgalom zászlóbontása történt meg Debrecenben is, ahol Jaross Andor tárcanélküli miniszter mondott nagyszabású beszédet. Ebben hangsúlyozta, hogy a felvidékiek nagyon jól tudják, hogy a felszabadulás ünnepnapjai után jönnek a szürke mindennapok, ahol a munka és küzdelem újabb fejezete kezdődik.

A MUNKÁCSIAK TILTAKOZÓ ÜLÉSE.

Munkácsról jelentik: Vasárnap délelőtt Munkács város lakossága nagygyűlést tartott, melyen tiltakozott a január 6-iki cseh betörési kísérlet ellen. A gyűlésen, mely a csehek által összehívott mozi helyiségében folyt le, több ezer főnyi magyar, rutén és német polgár vett részt. A gyűlés szónoka R. Vozári Aladár országgyűlési képviselő volt, aki hangsúlyozta, hogy Munkács lakossága nem tűri a csehek magatartását és világba kiáltja, hogy ha még egy ilyen támadás történik, akkor Vereckéig kergeti a cseheket. A gyűlés ilyen értelmű határozati javaslatot fogadott el, melyhez pártolón hozzászólt a ruszin és a német őslakosság képviselője is. A nagygyűlés táviratilag üdvözölte Horthy kormányzót, Imrédy miniszterelnököt, Hitler kancellárt, Mussolinit, Ciano grófot és Beck lengyel külügyminisztert.

A helytartóság jóváhagyta a város közmunkarendelét

Nagyvárad. Saját tud. A helytartóságtól leérkezett a kötelező közmunka szabályrendeletének jóváhagyása a városházára. A szabályrendeletet a községi hivatalos lap rendkívüli számában teszik közzé. Február 15-ig tehát minden 21 és 60 év közötti férfinak uyllatkozatot kell adni a városházán, hogy elvégi vagy megváltja-e közmunka kötelezettségét.

Kisebbségi ügyekben gyengébb szesz árúinak Szatmár megyében

Nagy visszaélést leplezett le a szatmári pénzügyigazgató

Szatmár. Saját tud. Különös visszaélésnek jöttek a nyomára a szatmári pénzügyi hatóságok. Galin Dumătru pénzügyigazgató szombaton délelőtt megjelent Radescu Mircea vezető-ügyésznél és a szatmári szeszelosztó ellen csalás miatt bünyvádi feljelentést tett. A pénzügyigazgató elárta, hogy bizalmas értesülés alapján Scherer János pénzügyi felügyelő kíséretében, péntekről szombatra virradó éjszaka kiutazott a megye több községébe és az italmérésekben felülvizsgálta a dugaszolva forgalomba hozott tiszteszeszt.

A vizsgálat során megállapították, hogy a szatmári szeszelosztónál a szesz kémérésénél és forgalombahozásánál évek óta visszaéléseket követnek el.

Egy literes üvegek helyett kilenc deciliteres üveget használtak, de egy liter szesz árát hajtották be a közönségen. Ezenkívül a szesz alkoholtartalmát is csökkentették. Halmiban például a szatmári szeszelosztó pecsétjével ellátott üvegeken a szesz 13 fokkal volt gyengébb az előírt 95 foknál és az üveg egy deciliterrel volt kisebb. Ilyen módon a szatmári szeszelosztó üvegenként 9—11 lei rendkívüli haszonhoz jutott.

Radescu Mircea vezetőügyész a pénzügyigazgató feljelentésére azonnal megkezdte a nyomozást. A szombati nap folyamán kihallgatták a szeszelosztó több tisztviselőjét, akik azonban tagadják, hogy a csalást ők követték volna el. A nyomozás tovább folyik és még nagy meglepetéseket ígér.

Jól sikerült teadélután a nagyváradai Katolikus Körben

Nagyvárad. Saját tud. A Katolikus Kör nagy sikerű teadélután rendezett vasárnap délután ugyanazon alakított helyiségeiben. Több, mint ezázan ültek az asztalok körül és a keresztény magyar fiatalok olyan pompás koszorúja tette vidámmá és hangulatosabbá a délutánt, amelyet így együtt, évek óta nem láttunk. A nagy táncban és forgatagban megpróbáltuk a nevek egy részét feljegyezni s ha ez a feljegyzés nem tökéletes, csak annak tulajdonítható, hogy oly sokan voltak, hogy gyorsíró kellett volna a pontos névsorhoz. A leányok közül: Andrieka Magdolna, Südy Nelly Szatmárról, a Popity nővérek, Mayer Mária, Hermann Ilus, Szücs Ily, Andrásfi Kató, Sándor Edit, Kenéz Olga, Kovács Manyi Tenkéről, Palczér Ily, Fischer Bozsó, Vargha Magdus, Kovács Mancsi, Derzsy Gabi, Hant Mancsi, Andrásy Marica vetélkedtek szépségben és eleganciában. A fiatal szépeaszonnyok közül eljöttek: dr Dévald Lászlóné, dr Lintner Béláné, Both Zoltánné, Andrásy Györgyné, Derzsy Zoltánné és még sokan mások.

Külön asztalnál ültek a garde-mamak s a nem-táncoló urak, akik között ott láttuk dr Gyöngyössi Istvánékat, dr Cziffra Kálmánt, dr Némethy Gyulát, dr Markovits Manót, dr Kaczián Kálmánt, Dévald Lászlót, Bocker Antalé, dr Szirmay Kálmánt.

A sikert a legjobban az jellemzi, hogy a jelenlevők kívánságára a Katolikus Kör állandósítani fogja a vasárnap délutáni teadélutánokat.

Megjegyzés egy hírlapi cikk címére

Írta: Belányi Imre

„Miaja tábornok ellenoffenzívája megmentette Katalóniát“. Így olvashattuk ezt minap egy velünk ellentétes világnézetű lap egyik cikkének címe gyanánt. Megmentette? Ugyan mitől? Ugyebár attól, hogy Katalónia a vörösök és marxisták rémuralma alól felszabaduljon? Nehogy ott valahogy keresztény szellemű polgári rend álljon helyre. Megmentette attól, hogy megszűnjék a papok, apácák és hithű keresztények üldözése, kínzása és kivégzése. Az üldözések abbamaradása fájt volna az illető lap cikkírójának és ime örül, hogy Katalónia a keresztény világfelfogó térhódításától egyelőre megmenekült?

Sokan hallgatták két héttel ezelőtt dr. Tóth Tihamér veszprémi püspök szentbeszédét a sajtóról. De mennyire igaza van neki! De igaza van annak a jeles hitszónokunknak is, aki e beszéddel kapcsolatban azt hangsúlyozta ki, hogy: „A szentbeszédet sokan vagy kevesen hallgatják, de újságot mindenki olvas, a szentbeszédet csak egyszer egy héten halljuk, de újságot mindennap olvasunk“.

Igazán fontossá vált tehát, hogy keresztény ember csak keresztény lapot olvasson, s hátat fordítson az olyan sajtónak, mely még cikkei címírását is arra használja, hogy keresztény világnézetünkön üssön egyet.

Ha végig gondolom zsidóbarátaim és ismerőseim sorát, bármelyiket is tekintem, nem találom közöttük egyet sem, akinek sorsára kedvező hatással lenne, ha a bolsevista berendezkedés aratna diadalt. Mért kell mégis a zsidó kézben levő sajtónak minden esetben a bolsevistákat és a marxistákat pártolnia a kereszténység képviselőivel szemben, illetve jelen esetben Miaját Franko ellen? A racionális emberi gondolkodás azt parancsolja, hogy az ember azt pártolja, ami kívánatos.

Nem antiszemitizmus beszél belőlem. Legfeljebb ennek okait és orvosságát kutatom. A hívő keresztény antiszemita nem lehet. Nem lehet még oly mértékben sem, amint az legenyhébb formájában Szlovákiában nyilvánul meg, ahol a kikeresztelkedettek megbocsátják, hogy zsidók voltak.

A valódi keresztény felfogás a vallásához hű zsidót sem üldözheti, sem életére sem vagyona nem törhet. A keresztény felebaráti szeretet parancsa mindenkiel szemben, a zsidóval szemben is egyformán kötelező.

A demokrácia viszont még ezzel sem elégszik meg, hanem egyenesen filoszemitizmust követel. Hogy azonban filoszemiták legyünk, ahhoz az kellene, hogy a zsidó kézben lévő sajtó revidiálja álláspontját a bolsevizmus és a keresztény világnézet közötti harcban, ne bántsa egyre azt, ami nekünk szent és ne tüntesse fel kívánatosnak azt, ami sem nekünk, sem zsidó felebarátunknak nem válnék javára.

A spanyol harc állása Katalóniában, ahol a nemzetiek gyors ütemben haladnak a tenger felé.

A spanyol nemzeti csapatok elfoglalták Taragonát

Franko katonái feltartóztatlanul nyomulnak előre Katalóniában

Bilbaoból jelentik: A nemzeti csapatok sikeres előnyomulása feltartóztatlanul biztonyul. Franco csapatai elérték Reus városát. Elfoglalták Tarragát és Taragonát.

Taragona elfoglalása óriási jelentőséggel bír,

mert ez a város fontosság szempontjából Katalónia második városa. Barcelonától 90 kilométerre fekszik és kitűnő flottabázisul szolgál egy barcelonai támadás esetére. Nemzeti Spanyolországban az újabb győzelem óriási lelkesedést keltett.

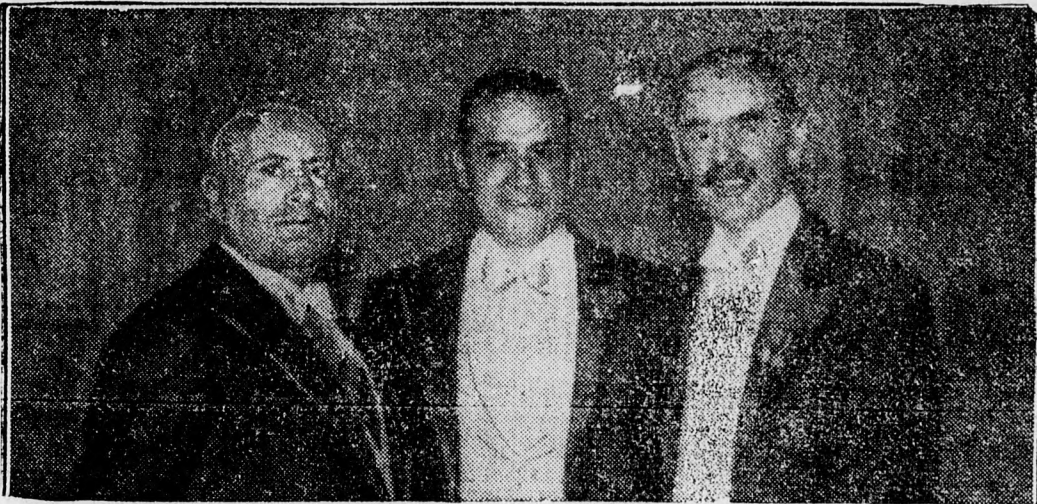
Chamberlain hazaérkezett római útjáról

Párizson való átutazásakor nem szállott ki vonatjából. Londonban a közönség nagy meglepéssel fogadta

Párizsból jelentik: Chamberlain angol miniszterelnök Rómából visszaturizálva, vasárnap délelőtt egyenyed 10 órakor érkezett meg Párizsba, a lyoni pályaudvarra. Chamberlain csupán annyi ideig tartózkodott a francia fővárosban, ameddig vonatát a Calais felé vezető utvonalon pályaudvarára áttolták. Chamberlaint a lyoni pályaudvaron az angol nagykövét fogadta. A miniszterelnök párizsi tartózkodása alatt egy pillanatra sem hagyta el szalonkocsiját.

Londonból jelentik: Chamberlain vonata 6 óra 35 perckor érkezett meg a londoni Viktória pá-

lyaudvarra. A pályaudvaron és környékén több ezer főnyi tömeg várta a miniszterelnököt, aki hagyományos esernyővel a karján és piros székfűvel a gomblyukában, mosolyogva lépett ki a vonatból. A vonatból kilépő miniszterelnököt a várakozó tömeg lelkesen megéljenzte. Chamberlain szívélyesen kezet szorított az őt váró előkelőségekkel, néhány percig elbeszélgetett velük, azután autójába ült és a Downing-Streetre hajtatott. Az utca járókelői utközben is lelkesen éljenzték Chamberlaint.

Mussolini, Ciano és Chamberlain a római tanácskozásokon.

A magyar külügyminiszter vasárnap Berlinbe utazott

Látogatása a Németország iránti baráti hűség kifejezése. A külügyminisztert több szakhivatalnok is elkísérte

Budapestről jelentik: Gróf Csáky István külügyminiszter, vasárnap délután egyenyed 2 órakor indult el Berlinbe. Utjára a külügyminiszterium kabinetfőnök, továbbá a külügyminiszterium politikai és sajtóügyi osztályának a vezetői is elkísérték.

A miniszter még elutazása előtt a Magyar Távirati Irodának a következő nyilatkozatot adta: — A német-magyar barátság ápolása Magyarország részéről nemcsak real-politika, hanem a magyar nép szívéből fakad. Magyarország a legnehezebb időkben is kitartott Németország mellett és ebben a tekintetben való magatartását legjobban a „baráti hűség“ szava jellemzi. Magyarország számára a német barátság már is megbecsülendő eredményt hozott a bécsi döntőbíró határozata által. Most, hogy Közép-Európa új rendezése után első ízben látogathatom meg Németországot, ezt a legnagyobb örömmel tezem.

Gróf Csáky István vonata hétfőn délelőtt fél 11 órakor érkezett meg a berlini pályaudvarra. Itt a díszesen felszerelt pályaudvaron Ribbentrop külügyminiszter és Sztójay Döme berlini magyar követ fogadta a magyar külügyminisztert.

Gróf Csáky István útja közben a „Berliner Börsenzeitung“-nak is nyilatkozott. Nyilatkozatában különös örömmel adott kifejezést afelett, hogy az európai őszi válság után, most megláto-

gathatja Németországot és kiemelte, hogy egyetlen ember sincsen, aki el tudná képzelni, hogy a bécsi döntőbíró magyar siker Hitler fellépése nélkül bekövetkezett volna.

A NÉMET-LENGYEL JÓSZOMSZÉDSÁGI SZERZŐDÉS ÖTEVES FORDULÓJÁT MEGÜNNEPLIK

Berlinből jelentik: Jól értesült körök szerint a német-lengyel szerződés fennállásának ötödik évfordulóját különleges hangsúllyal akarják megünnepelni. Ugy tudják, hogy e célból esedékesé válik Ribbentrop külügyminiszter régebben bejelentett varsói utazása. Ribbentrop a német-lengyel egyezmény aláírásának fordulóján, január 26-án fog Varsóba elutazni.

**ANGOL POLITIKUS LÁTOGATÁSA
BUDAPESTEN**

Budapestről jelentik: Vasárnap reggel ideérkezett Henderson Artur angol politikus, akinek szerepe a magyar-cseh viszony rendezésével kapcsolatosan ismeretes. Henderson utazásának hivatalos indokát abban adják, hogy tanulmányozni akarja a München után újjáalakult közép-európai helyzetet. Henderson még vasárnap felkereste Knox angol követet, akivel másfélóra hosszáig tárgyalt. Majd Eckhardt Tibort kereste fel, akivel szintén hosszasan tárgyalt, azután együtt ebédelték.

Hetven esztendő határkövénel

*

Látogatás a csöndes váradvelencei plébánián Halász Gyulánál, az ősz apát-plébánosnál, aki már negyvennyolc éve hirdeti az Isten igéjét

Nagyvárad. Saját tud. Csöndesen, nagyhangú ünnepek nélkül múlt el a napokban egy évforduló. Valaki — egy pap — hetvenedik életévét töltötte be. Mások számára ragyogó ünnepeket szoktak rendezni, színpadok szónoklatokat szoktak kívágni ilyenkor. Halász Gyula c. apátkanonok, váradvelencei plébános számára azonban, aki pedig két év híján félszázad óta áll az Istentől rendelt örökös helyén, csak közvetlen környezete és személyes jóbarátai által kisugárzott, spontán szeretet meleg volt az ajándék.

*

— „Ugyan hagyjanak az ünnepléssel! Ki kíváncsi ma a vágatató események forgatagában egy kis, szürke ember hetvenedik születésnapjára”, — mondja zsörtölődve az ősz főpap, amikor meglátogatjuk a váradvelencei plébánia lelkét megnyugtató csendjében.

Hiába próbáljuk meggyőzni állításainak ellenkezőjéről. Hiába mondjuk, hogy éppen most ebben a vágatató tempójú korban esik jól egy-egy pillanatnyi pihenés. Mert pihenés az, ha ebben az örült zuhatagban megállhatunk néhány percre egy közszertetben, becsületes áldozatos munkában megőszült főpap életfordulójának határkövénel.

Nincs mit csinálnom. Zsebvégőm jegyzetfüzetemet, riportra hegyezett ceruzámat és maradok, mint egyszerű beszélgetni jött vendég.

Es beszélgetünk. Erről is, arról is. Szóba kerül a 91 éves Szamazsenka Ernő minapi halála. Jó ismerőse, fiatalkori pajtása volt. Később is jóbarátok maradtak.

— Nagyszű ember volt — meséli —, mint vasúti főtisztviselő mindig résztvett a központi vasútgazgatóság ülésein, tárgyalásain és mint szakértőt egyszer az orosz vasutak építéséhez is elhívták.

— En szenteltem meg Szamazsenka családi házáat is. Emlékszem a házszentelés délutánján a családi zenekar játszott. Szamazsenka, a felesége és gyermekei nagyon szerették a zenét. De csak a klasszikusokat. A cigányzenét egyszerű parasztmuzsikának minősítette.

— Mikor is találkozam vele utoljára? — tűnődik. — Igen, most néhány éve. Mindketten főt voltak Budapestben. Eppen akkor halt meg Bura Károly, a nagy cigányprimás. Ahogy folszálltam az egyik villamosba, ott ült Szamazsenka is.

— No, Szamasi, hallom nagy gyászban vagy?

— Miféle gyászban? — kérdezte meglepetten.

— Csak ne add az ártatlant, hiszen koszorút is küldtél neki.

— En? Kinek?

— Persze, hogy te. Bura Károlynak és a koszorú szalagján ez a felírás volt: „A legszebb és legmagyarabb zene mesterének.”

— Szamazsenka erre nem szólt egy szót sem, — hanem a legközelebbi megállónál leszállott.

— Bizony haragban váltunk el, pedig csak ártatlan ugratás volt az egész...

*

Olyan jó itt ülni a paróchia csöndes, békes szobájában. A hajdani esztendők melegsége járja át a szíveket s a kedves emlékek, apró események egykori alakjai rajzanak körülöttünk... És az utcáról behallatszik az elrohánó villamos dörögése és csilingelése.

— Az volt még a nagyszerű, amikor a villamos megindult Váradon. Hejt sokáig mulatott rajta az egész város...

... És az apát-plébános úr meséli, hogyan és történt...

— Künn az állomáson túl volt gyakorlatolni egy huszárszázad. Jönnek befelé a gyakorlatról és amint az akkori Szent László-térre érkeznek, egyszerre csak szembe jön velük az éktelenül csemeteg és veszedelmesen robogó első villamoskocsi. Az ilyen csodához nem szokott pezsgővérű huszárparipák ágaskodni kezdtek a rettenetes szörny látására. Legjobban az élen lovagoló százados lova ijedt meg. Hirtelen két lábra állt a ló és a villamost bámuló várad-i közönség személtárára ledobta lovasát. — Az egész csak pillanat műve volt. A százados azonnal fölkel, lóra pattant — és a huszárok elvágattak.

— Talán el is felejtették volna a váradiak az esetet, ha még aznap délután észre nem veszik, hogy a Rulikovszky-temető felől jövő villamost, mint az árnyék úgy követi lóháton a százados. Követte egészen az állomásig és követte megint vissza a temetőig. (Mert akkor még az állomástól a temetőig ugyanaz a kocsi járt.) Így folytatódott a kísérgetés egészen addig, amíg a villamos be nem ment éjszakai nyugovóra. — De másnap reggel megint ott volt a százados. Versenyt futott a paripa egész nap a villamossal. És milyen szépen egymáshoz szoktak...

— Harmadik nap is folyt az iskoláztatás. Most már a százados legénye ült a ficánkolós véru állat hátán. Váltig csodálkozott a legény,

hogy a villamos indulását jelző csemettyűre, mint kapja fel fejét a ló és mint vágat versenyt a kocsival. Nem hagyta magát. Egy fejjel mindig előzte elektromos versenytársát. A megállóhelyeket is „kívülről” megtanulta. Megállt, mikor a táblát meglátta és semmiképp sem mozdult addig, amíg az indító csemetegést nem hallotta.

— A háromnapos iskola után ismét kegyébe fogadta a százados a lovat. Elindult a paripa hátán gyakorlatra. Amikor azonban az utcára érték és a ló megpillantotta a villamost, — usgyé utána. Nem állította meg azt sem ostor, sem sarkantyú, sem zabola. Vágatott, amíg csak élére nem állott — a villamosnak.

— Hiába próbálta más lovagolni. Nem felejtette el a háromnapos iskolát — elannyira nem, hogyha éppen villamos mem volt az utcán, hát a megállóhelyeken szépen megállt. Megállt és várta a csemettyűt...

*

— Ejnye, hogy eltelt az idő. Már Urangyalára kongat odakünn a plébánia harangja. Ugy itt lehet felejtkezni ennél a kedves Gyula bácsinál...

Búcsúzkodom... Még egyszer kérem, mondjon valamit hetvenéves születésnapja alkalmából a mi olvasóink számára.

— Minek is írának rólam. Néhány év szám; ez az én életem. 1891-ben szenteltek pappá, 1907 óta vagyok a velencei hívek plébánosa. 1916-ban lettem szentszéki bíró, 1926-ban tiszteletbeli kanonok és 1931-ben címzetes apát.

Csakugyan. Ennyi az egész... Néhány évszám és az évszámok mögött hét évtized. Hét évtized küzdelme, könnye, mosolya és zokogása. Hét évtized harangkongatása, virrasztása és zoltármormolása...

Negyvennyolc esztendeje száll a népek felé a szó a hetvenesztendős aranyhajú pap ajkáról. Kívánjuk, hogy sokáig hintse még áldott keze a jó magot és örökjön az Ur vetése felé...

MARJALAKY TIBOR.

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.

Ara a pénzelőzetes beküldése esetén 420 lei és porto 30 lei

Rendelje meg még ma az „ECCLESIA” könyvkereskedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!
LEGSZEBB CSALADI EMLÉKKÖNYV!

Február első napjaiban a pénzügyi közegek megkezdik a folyó évi adókiivetésekkel kapcsolatos könyvvizsgálatokat

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter, mint már jelentettük, a pénzügyigazgatóságokhoz megküldte a folyó évi adókiivetések előkészítésére vonatkozó utasításokat. A rendelet szerint ezek az előzetes könyvvizsgálatok (verifikálások) február első napjaiban kezdődnek meg, amikor minden részvénytársaság, magánvállalat leltárát és mérlegét teljesen elkészíteni, könyveit lezárni köteles. Ezt megelőzően a pénzügyigazgatóságok illetékes osztályai a nagy vállalatokat és részvénytársaságokat ellenőrzik, hogy a 4—8 százalékos adót, valamint a tőkekamatadót pontosan befizették-e.

A 4—8 százalékos adó, valamint ennek pótdóival kapcsolatban az ellenőrzés ki fog terjedni arra is, hogy az adó kiszámítása pontosan történt-e, a természetbeni javadalmazások kellő mértékben szerepeltek-e, mint adóalapok. Azoknál a vállalatoknál pedig, amelyek

a 4—8 százalékos adót nem vonják le alkalmazottaiktól, hanem önmaguk fizetik, megvizsgálják, hogy az adóalapot az adóösszegével nagyobbított összeg után számították-e ki.

A tőkekamatadó (impozit mobiliar) ellenőrzése során megvizsgálják, hogy az 1937. és 1938. években kifizetett tantiémek, javadalmazások, jelenléti díjak után a tantiémadót pontosan befizették-e. A kül- és belföldi pénzvagy áruhitelvezők tételével kapcsolatban megvizsgálják, hogy a tényleges, vagy vélelmezett kamat összege után a tőkekamatadót befizették-e.

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

CORSÓ (Heyman): RACS NÉLKÜLI BÖRTÖN
DORIAN: VESZÉLYES ZÓNA.
APOLLÓ: FROU-FROU KISSASSZONY.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

LOFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félfévre 450
negyedévre 225, egy hóra 75. ei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félfévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István.**

Keziratokat nem őröztünk meg és nem adunk vissza.

FÉLÉVE HALT MEG MÁRIA KIRÁLYNÉ. *Bucurestiből* jelentik: A miniszterelnökség hivatalosan közölte a miniszterekkel, hogy miután 18-án lesz hat hónapja, hogy *Mária* anyakirályné meghalt, január 19-ével tehát a gyász megszűnik.

Lelkinap Nagyváradon. Kedves nőtestvéreink figyelmét felhívjuk a lélek felírásának új életre keltésének napjára, amelyet a Szociális Testvérek otthonában, Crisau-u. 2., e hó 19-én, csütörtökön reggel fél 9-től este 6-ig tartunk. — Testvéri szeretettel várjuk az érdeklődőket s vár mindnyájunkat Krisztus. A vezetőség.

KIRÁLYI VADÁSZAT VOLT BRAILA KÖRNYÉKÉN. *Bucuresti.* Saját tud. A király szombaton éjjel kíséretével együtt a mogo-soiai állomásról Braílába utazott, amelynek környékén királyi vadászat volt. Az uralkodó vasárnap este fél 11 órakor érkezett vissza a fővárosba, ugyancsak a mogo-soiai királyi állomásra, ahonnan gépkocsival hajtattott a palotába.

A központi bélyegbizottság két döntése. *Bucuresti.* Saját tud. A központi bélyegbizottság döntött abban a kérdésben, hogy tartoznak-e sup-racotát fizetni azok a külföldi részvénytársasá-gok romániai ingatlanuk után, amelyeknek bel-földön külön igazgatóságuk van. A konkrét eset a Berlii Viktoria biztosítótársaság megadóztatá-sa volt. A központi bizottság úgy döntött, hogy a belföldi igazgatóság körülménye nem mentesíti a vállalatot a supracota fizetése alól. Ugyanezen ülésen a központi bélyegbizottság kimondotta, hogy a saját szükségletre fát kitermelők, önálló fatermelőknél nem tekinthetők, tehát nem ke-reskedelmi, hanem csak földadóval terhelhetők meg.

Legyen akármilyen zúzódás, ficamodás vagy a nyak merevsége, azonnal enyhülést hoz egy Diana sóbor-szesz bedörzsölés.

Uj cigaretták: a Taranca. *Bucurestiből* jelen-tik: A CAM a legközelebbi napokban új cigaret-tafajtát hoz forgalomba. Az új cigaretták neve Taranca és darabonként 1 leu lesz.

Szabadlára helyezték Francu Antoniu-t. *Ko-lozsvár.* Saját tud. Francu Antoniu egyetemi hallgatót, akit a Stefanescu Goanga egyetemi rektor elleni merénnyel gyanúsítottak, miután behízonosodott, hogy a merénnyelben nem volt része, szabadlára helyezték.

HÉTFŐTŐL TILOS NYULRA VADÁSZ-NI. *Bucuresti.* Saját tud. Mától kezdve az egész országban beáll a vadászati tilalom a nyulakra nézve, ezután csak ragadozókra lehet vadászni, kivéve azokat, amelyek elejtését a földművelésügyi miniszter tiltja, továbbá vad-lúdra és vadkacára. Minden más vad elejtése tilos.

A bérlőközönség tudomása. *Nagyváradon* több panasz hangzott el arról, hogy a háztulajdo-nos megtiltotta az albérletbe adást, vagy csak úgy engedte meg, ha az albérleti összeg egyrésztét ő kapja. Erre vonatkozólag közöljük, hogy a ház-tulajdonosoknak ilyen tiltakozása vagy követelése teljesen jogtalan. Ilyen rendelkezések csak a régi kivételes lakástörvényekben voltak, azonban évek óta ezek nincsenek hatályban. A ma érvény-ben levő lakásbérleti szabályrendelet szerint olyan szóbeli, vagy írásbeli kikötés, amely a lakás egyrésztének butorozva, vagy butor nélkül való albérletbe adását megtiltja, vagy azt haszon-részesedése korlátozásához köti, teljesen érvényte-len. Így tehát a lakás egyrésztének butorozva vagy butor nélkül való albérletbe adásához a háztulajdonos beleegyezése nem szükséges. Bér-lők Szövetsége, Nagyvárad, Str. Rimanóczy 12.

ROBU DR. IASSI PÜSPÖK A BÁNSÁG-BAN. *Temesvár.* Saját tud. *Robu* Mihály dr. iassi római katolikus püspök Olaszországból hazatérőben szombaton Temesvárra érkezett. A püspök Rómában járt, hogy a Szentatyának megtegye szokásos főpásztori jelentését egy-házmegyéjéről. *Robu* dr. püspök kedden foly-tatja útját egyházmegyéje székhelyére s addig mint *Pacha* Agoston dr. megyéspüspök vendé-ge Temesváron marad.

A csucsa vasúti szerencsétlenség ügye a ka-tonai törvényszék elé kerül. *Kolozsvárról* jelentik: A helybeli törvényszék II. tagozata tegnapra tűz-te ki tárgyalásra az emlékeztető csucsa vasúti szerencsétlenséget, amelynek során 10 ember éle-tét vesztette. A bíróság rövid tanácskozás után megállapította, hogy az ügyben illetéktelen itéle-tet hozni, tekintve, hogy az újabb intézkedések a vasúti szerencsétlenségeket kivette a polgári bü-njété bíróságok hatásköréből és azokat a katonai törvényszékekhez utalta át. Így a csucsa vasúti szerencsétlenség ügyét a katonai törvényszék fog-ja tárgyalni.

MEGHALT STRAUSS JÁNOS UNOKÁJA. *Berlinből* jelentik: Csak ma hozták nyilvános-ságra hogy *Johann Strauss*, az ismert zene-szerző és karmester csütörtökön Berlinben meghalt. Kívánságának megfelelően temetése a legegyszerűbb szertartások között történt meg. Az elhunyt unokája volt néhai *Johann Strauss*nak, a valcerkirálynak.

Leütötte egy pózna a lelkiismeretes fűtőt. *Kolozsvár.* Saját tud. Könnyen végtetessé válható baleset történt a Kolozsvár-Nagyvárad vasúti vonalon szombaton délután. *Crisan* Filon 32 esztendő fűtő a lozsmegyei Sztana állomás közelében igen nagyon hajlott ki a mozdonyból, hogy meggyőződjön, mi okozhatja azt a különös zajt, amely egy idő óta kísérte a vonat futását? *Cr* san nem vette észre azonban, hogy az egyik utszéli pózna igen közel áll a töltéshez és az olyan erővel vágta fejbe, hogy súlyos sérülést szenvedett és eszméletét veszítette. A mozdony ve-zető Kolozsvárra érkezése után közvetlenül ér-tesítette a mentőket, akik a súlyos koponyasérüléstől vészolt embert beállították a sebészeti klinikára, ahol gondos ápolás alá vették. Kezelőorvosainak véleménye szerint *Crisan* állapota reménytelen.

HÁROM TIZÉVES GYERMEKET HALÁLA-GAZOLT A TARSÁSGÉPKOCSI *Désről* jelentik: *Borzalmas* gyermektragédia történt Szamos me-gyében, Néma község határában. Az 1203-211. sz. GFR társaságkocsi elütött egy apró szánkát, amelyben három tízéves gyermek, *Heres Lucre-tia*, *Manzat Onitie* és *Darmanescu Gheorghe* ül-ték. A három szerencsétlen gyermek azonnal ször-nyethalt. A társaságkocsi egy *Stanca Pavel* ne-vű sofőr vezette. A hármas halálos szerencsét-lenség után hivatalos bizottság szállt ki a hely-színre és megkezdte a vizsgálatot.

BEIKTATTÁK FÜGÖNDNOKI ALLÁSA-BA HINTZ GYÖRGYÜT. *Kolozsvár.* Saját tud. Vasárnap iktatták be ünnepélyes keretek kö-zött a kolozsvári luteránus egyházközség fő-gondnoki tiszttségébe *dr. Hintz György* gyógy-szerészt. Az ünnepélyes beiktatón a luteránu-sokon kívül megjelentek a többi egyházak kép-viselői is.

Repül a csomag a vonat ablakából... *Márma-roeszigetről* jelentik: *Borozia* és *Meissner*, a szigeti vámhivatal tisztviselői, a sziget-körömszezői személyvonatban teljesítették szolgálatot. Ellen-őrző szemléljük közben észrevették, hogy az est szürkületben, a cseh területen robogó vonat abla-kából, csomagok repülnek a vasúti pályatest mel-lelt elhúzódó mezőre. Azonnal meghúzták a vészféket, mire a vonat megállt. Egyidejűleg re-volverlővéseket adtak le, hogy a csomagokra váró csempészeket elriasszák, ami sikerült is. Utána leszálltak a vonatról és három csomagot szed-tek össze, amelyekben 31 kgr. pamutáru volt. Az arut beszállították a vámhivatalnak, de a csem-pések kiléte ismeretlen maradt.

Tóth Tihamér legszebb könyvei:

Hízek egy Istenben	240 lei
Hízek Jézus Krisztusban	240 "
Hízek az Egyházban	240 "
Hízek az örök életet	240 "
Krisztus Király	240 "
A szenvedő és győzedelmes Krisztus	240 "
Tízparancsolat I.	240 "
Tízparancsolat II.	240 "
Miatyánk	280 "
Üdvözlégy Oltáriszentség	223 "

Feljegyzések

A francia nép nagy lelki válság örödi éli. A nagy szociális nyugtalanság, mely se-hogy sem tud nyugvópontoz jutni, másfelől pedig a nemzetközi helyzet fokozódó nehézségei nem egy francia lelkében kikezdték már azt a hitet, mely eddig megingathat-lan volt: a francia génusz feltétlen felsőbb-ségének hívését.

Ez a tépelődés ma kimondott szavak nélkül is átítat minden francia trást, míg mások nyíltan felveszik a harcot a kishitű-ség elharapódzásával.

Ezek közé tartozik az a hivatkozás, me-lyet a Temps Present egyik közelebbi számában olvastuk a lap Scrutator mun-katársának tollából.

A kanadai franciák egyik vezető folyó-iratában, a montreal-i Le Quartier La-tin-ben Frey Fregault a francia kultu-ráról a következőket írta:

„A kulturák csak akkor élnek, ha su-gározni tudják erőiket. Sugározni pedig csak akkor tudnak, ha a nemzeti génuszt fejezik ki. A nemzeti génusz számunkra, kanadai franciák számára is — a francia génusz. Röviden és egyszerűen csak fran-ciát mondok, mert külön kanadai francia nemzetiség nincsen. Van ellenben francia nemzet s mi annak vagyunk a része. Ha tehát mi be akarjuk tölteni hivatásunkat itt Kanadában, melynek hű polgárai vagyunk; ha érvényesíteni akarjuk ilt szellemi eredetiségünket, csak egyetlen utunk van: vissza kell térnünk nemzetünk nagy szellemi tradi-cióihoz...”

A Temps Present kitűnő Scrutatora e sorok olvastán így kiált fel: „Lehetünk-e méltatlanok ezekhez a nagy hagyományok-hoz, amikor idegenbe szakadt testvéreink ennyi bizalommal fordulnak felénk...”

A bizalmon túl, mely ebből a kanadai írásból a francia kultúra felé sugárzik, van ebben a vallomásban más is: a szellemi élet-nek egyik alapvető igazsága és törvénye.

Ugyanaz a nyelv csak egyetlen nemzeti kulturának a hordozója és melegágya lehet. Ha a történelem alakulása más helyzeteket terem, nyomon követi ezt az egykoron kö-zös nyelv más fejlődése: az új, másféle nemzeti kultúra számára új, eltérő fejlődést mu-tató nyelv alakul ki. Számos példa bizonyít-ja ezt a törvényt: az angol nyelv amerikai változatának egyre szaporodó eltérései ép-penúgy, mint a svájci tero, hogy irodalmi nyelvünké azt a német tájszólást teszik, melyet a mindennapi életben beszélnek.

Ahol azonban minden ízében közös a nyelv és ugyanaz annak irodalmi és hétköz-napi alakja, mint ahogyan a kanadai fran-ciák nyelve közös az európai franciákéval, ott a szellemi élet területén — a politikai különállás minden következményének elis-merése mellett, — valóban csak egyetlen nemzeti kulturáról lehet beszélni. (Skin.)

Ujabb vizsgálat volt a szatmári kereskedelmi fiúiskolában. Saját tud. Ismeretes, hogy a szatmári kereskedelmi fiúiskola vezetésénél két hónappal ezelőtt visszaéléseket fedeztek fel. A nemzetnevelésügyi miniszterium egyik vezérfel-ügyelője ugyanis megállapította, hogy *Apateanu Dumitru* igazgató, a diákokthoz anyagi ellátásá-ra szolgáló alapok jelentős részét elsikkasztotta, valamint jogtalanul, túllórás és kiszállítás címén nagy összegeket vett fel az iskola pénztárából. A vizsgálat adatai alapján *Apateanu-t* letartóztatták és jelenleg is vizsgálati fogságban ül. A törvény-szék vizsgálóbírója ebben az ügyben még nem adta ki a vádhatározatot, mert a vizsgálat során az a gyanu merült fel, hogy *Apateanu*nak bü-n-társai is vannak. Ezért a nemzetnevelésügyi mi-niszterium újabb vizsgálatot rendelt el az isko-lánál. A vizsgálatot két miniszteriumi vezérfel-ügyelő vezette le, akik a tapasztalataikról szóló jegyzőkönyvekkel szombaton délután visszautaz-tak *Bucurestibe*.

ÖT VASUTI MUNKÁS HALÁLA A SINEKEN *Kölnből* jelentik: **A kölni személyvonat vasárnap-ra virradó éjszaka halálragasztott öt vasúti mun-kást, akik a vonat áthaladása irányában akartak átjutni a sineken.**

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt, hegyeken élénkebb délnyugati szél, több helyen eső, köd, otadás, az enyhülés tovább tart.

Zürichi zárlat. Párizs — London 20.70. Newyork 442.68. Brüsszel 748.11. Milánó 2240.60. Amsterdam 177.55. Berlin 540. Prága 15.14. Varsó 83.60. Belgrád 10. Bucuresti 325.

Hétfőnap fogházra ítélték Bordás István baptista lelkészt. Kolozsvár. Saját tud. Szombaton mondott ítéletet a kolozsvári katonai törvényszék Bordás István nagyváradai baptista lelkész ügyében, akit azzal vádoltak, hogy az elmúlt évben Budapesten egy revizionista gyűlésen szónoklatot tartott. A súlyos váddal terhelt baptista lelkészt a bíróság hétfőnap elzárásra ítélte. Bordás azonnal megkezdte büntetésének kitöltését.

Elfogták Tordán egy veszedelmes zsebtolvajnőt. Torda. Saját tud. A rendőrség egyik detektívje a vásártéren tetten érte és elfogta Kovács Katalin rovtomtúltú, többszörösen körözött, veszedelmes zsebtolvajnőt éppen abban a pillanatban, amikor egy tordai urino táskájából ezer lejt kilopott. A tettenért tolvajnőt a rendőrség átadta az ügyészségnek.

Szokatlan érdeklődés előzi meg Cirtiu Adrian hangversenyét. A kiváló tenorista szerda esti hangversenyét nagy érdeklődés előzi meg. A bécsi rádió volt énekese Puccini, Verdi, Mascagni, Schubert, Lehár, Toselli, Straus, Donizetti, Capua, Friml, Brediceanu és más világhírű szerzők leghíresebb darabjait tűzte hangversenyének műsorára. Aki már hallotta Cirtiu Adriant énekelni, az tudja, hogy a szerda esti hangverseny közönségének valóban felejthetetlen élményben lesz részese.

Már a kisgyermek is csempészéssel foglalkozhat? Máramarosziget. Saját tud. Máramaroszigeten a szlatinai hídnál Meseşean Ghita rendőrkormányzó két kisgyermek csempészéssel fogott. A kis csempészek, akik közül az egyik 5, a másik 7 éves 20 ezer lejt értékű árut akartak tiltott úton az országba hozni. A csempész-áru Golda Kata nagykarolyi egyén részére szűlt.

Kirabolták a nagykarolyi Temetkezési Egyesület pánccsokrányát. Nagykaroly. Saját tud. Vakmerő kasszafurók szombaton éjszaka behatoltak a Nagykarolyi Temetkezési Egyesület irodahelyiségébe. Senkisen vette őket észre és így zavartalanul megfúrták az egyesület vaspánccsokrányának oldalát. A szekrényben levő papírpénzt, összesen 105 ezer 71 lejt magukhozvették. Egy kis kazettában levő 16 ezer lejt aprópénzhez nem tudtak hozzáférni és otthagyták. A kasszafurást csak reggel vette észre az egyesület pénztárnoka. Nyomban értesítette a rendőrséget és a nyomozás a tettesek kézrekerítésére megindult. A rendőrség feltevése szerint a kasszafurást valamelyik nemzetközi betörőbanda követhette el. A kár egyrésze egyébként biztosítás révén megtérül.

Ujabb jelentés szerint a kasszafurók összesen 125 ezer lejt vitték magukkal. A rendőrség őrizetbe vette Princ Ernő ismeretnevű kasszafurót; őt gyanúsítják a nagykarolyi betörés elkövetésével.

Szakadéka zuhant egy hóéke a Gutinon. Máramaroszigetéről jelentik: Mint ismeretes, az erős havazás következtében Nagybánya és Máramarosziget között az utasforgalom, illetve a társasgépkocsi közlekedés szünetelt. A Gutin-szerpentin hatalmas hóréteg borítja és annak eltakarítására motoros hóékeket rendeltek ki. A motoros hóéke munkájában egy mély szakadéka zuhant, s vezetője, Gardani István súlyos sérüléseket szenvedett. A nagybányai kórházba szállították. A hóéket nehéz munka árán kiemelték a szakadékból és Máramaroszigetre szállították.

Megnyílt a szatmári export-vágóhid. Saját tud. Szatmár város vezetősége még néhány évvel ezelőtt elhatározta, hogy a vágóhidat exportvágóhid céljaira átalakítja. A munkálatokat azonban csak most végezték el, s a kibővített vágóhid az elmúlt hét végén megkezdte működését. Az export-osztályon a hét utolsó napjaiban többszáz sertést vágtak le s a húst Bécsbe szállították.

Titokzatos merénylet egy tordai iparos ellen. Torda. Saját tud. Titokzatos éjjeli támadás áldozata lett Tordán Isza Árpád 42 éves esztorgályos-mester. Hajnalban a vastag hóval borított ótordai ligeten keresztül ment haza. Utközben ismeretlen tettesek megtámadták és hátulról dorongokkal leütötték, majd a nagy hóban elaléltan fekvő embert agyba-főbe verték. Fejét, bordáit betörték, karját eltörték s az eszméletlen embert vérbe fagyva ott hagyták a mély hóban. Reggel a gyárakba igyekvő munkások találtak rá a nyöszörgő, félig megfagyott sérült emberre, akit kórházba szállítottak. Állapota nagyon súlyos.

Csak be nem csomagolt tárgyat és szóbeli üzenetet továbbíthatnak a boyyállalatok. Temesvár. Saját tud. A helybeli boyyállalatok hivatalos átiratot kaptak a postától, amelyben az eltiltja őket olyan kézbesítésektől, amelyekhez csak a postának van joga. A posta megismétli a már régebben kiadott közleményét, amely szerint a júniusban a hivatalos lapban megjelent postatörvény 1. és 11. szakasza értelmében levelezés, pénzküldemény és tiz kilón aluli csomagok továbbítása és kézbesítése a posta monopoljogát képezi. Az átirat figyelmezteti a boyyállalatokat, hogy az előírás megszegését tízezer lejtől harmincezer lejtig terjedő pénzbírsággal sújtják, visszaesés esetén pedig egy hónaptól egy évig terjedő börtönnel és harmincezer lejtől hatvan ezer lejtig terjedő pénzbírsággal. A küldőnőket is megbírságozzák két ezer lejtől hatezer lejtig terjedő bírsággal. A boyyállalatok tulajdonosai eljárják a postánál, ahol közölték velük, hogy kikézésre vállalhatnak minden olyan tárgyat, amelynek nincsen csomagjellege s amely nincsen becsomagolva. Így vállalhatnak kézbesítésre ruhát, virágot, rádiókészüléket, gépalkatrészeket, hozhatnak gyógyszerket a gyógyszerárból és vihetnek szóbeli üzeneteket. A vállalkozók most szeretnének megállapodást kötni a postával, hogy egyéb kézbesítéseket is végezhesse, amelyekért a postának díjakat fizetnének s hajlandók óvadékot is letenni. Arra hivatkoznak, hogy a posta által szervezett expressz-szolgálat igénybevételét drágálja a közönség, mivel a rendes postai díjszabáson felül huszonöt lejt expresszdíjat is kell fizetni a helybeli rögtönzi kikézésért.

Temetés. Kozocsa Dávid ceicai gyógyszerész 82 éves korában elhunyt. Temetése kedden délelőtt 10 órakor lesz a ceicai plébánia templomból. (Erdélyi „Concordia“.)

Visszahelyezték állásába két nagyváradai pénzügyi ellenőrt. Nagyvárad. Saját tud. Pinteá ügyosztályfőnököt, valamint Cinciu és Coroiu ellenőröket visszahelyezték a pénzügyigazgatóságra. A tisztviselőket ugyanis nemrég a Szamos-tartományi helytartóság rendelkezési állományába helyezte.

Marosvásárhelyen csípték el a nagyváradai szélhámosnőt Marosvásárhely. Saját tud. Veszedelmes szélhámosnőt tett ártalmatlanná a napokban a marosvásárhelyi rendőrség. Diós Lujza nagyváradai illetőségű cseléd lány végigjárta a jobbnevű üzleteket, megrendeléseket végzett és az üzletekben meghagyta egy-egy átjáróház címét. Az árukat ilyen helyekre küldette maga után. Rendszeresen a folyosókon vette át a kifutóktól a megrendelt holmikát és — azon a címen, hogy „besiet a pénzért” — az átjáróház másik kijáratán keresztül elpárolgott. Számos feljelentés érkezett a szélhámosnő ellen és a megadott személyleírás alapján sikerült elfogni. Hosszú bűnlajstromának összeállításán most dolgozik a rendőrség.

* A legideálisabb hashajtó, vértisztító, epahajtó a dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorontás, felfúvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást, nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

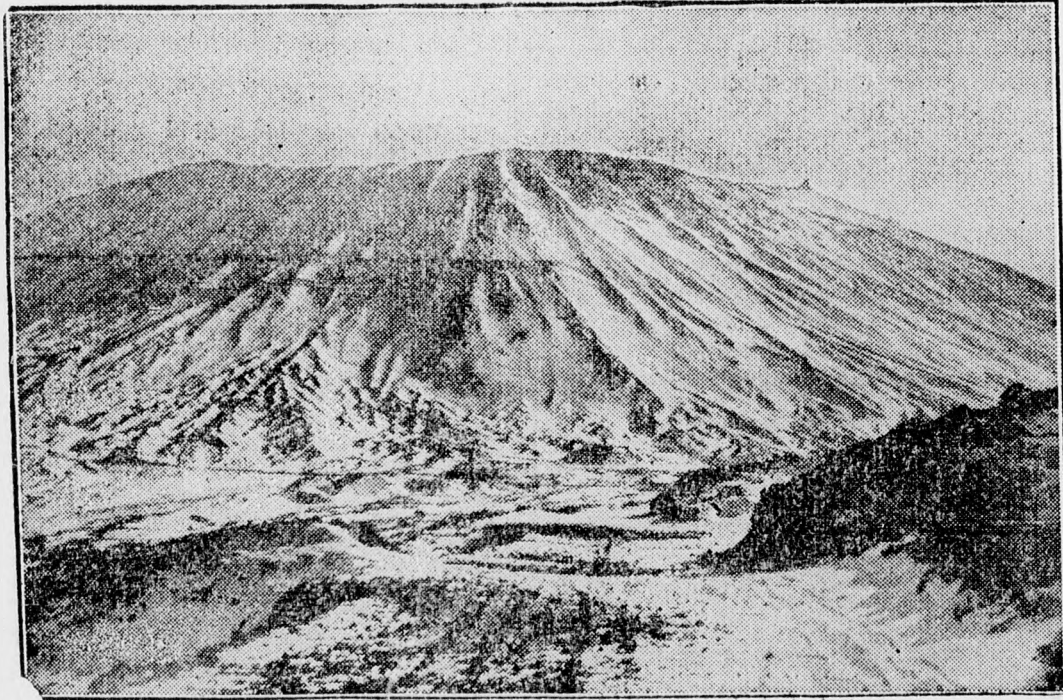
Megfenyegetett a „Fekete kéz” egy malomtulajdonost. Marosvásárhely. Saját tud. Diamantstein Dezső malomtulajdonos a napokban a „Fekete kéz” aláírásával fenyegető levelet kapott, amelyben a titokzatos ismeretlen felhívta, hogy az országúti szomorúfűzfa alá huszonnégy órán belül tegyen ki egy borítékban 60 ezer lejt, mert ellenkező esetben malmostól levegő repül. A megrettent malomtulajdonos ki is tett a megjelölt helyre egy borítékot 60 darab ropogó újságpapírral és egy közeli rejtékhelyről a rendőrség embereivel várták a titokzatos idegen érkezését. Rövid várakozás után négy kiskorú fiatal ember jött óvatosan a szomorúfűzhez és egyikük magáhozvette a borítékot. A rendőrség rajtuk is ütött és két fiatal embert sikerült is elfogni. A fiúk megszeppenve úgy vallottak, hogy őket két idegen ember kérte meg arra, hogy a borítékot a jelzett helyről nekik elvigyék. A rendőrség most a gyermekektől kapott személyleírás alapján igyekszik az amerikai ízű zsarolás értelmi szerzőinek nyomára jutni.

A szőlő-gyümölcsoltvány és virágtelepek vezetőinek vizsgálja. A hivatalos lapban 1938 december 21-én megjelent 290.011—938. számú földművelésügyi miniszteri rendelet szerint azok, akik magán szőlő-gyümölcsoltvány és virágtelepek műszaki vezetői, tekintet nélkül arra, hogy tulajdonosok vagy alkalmazottak és akik a megfelelő szakmában legalább öt évi gyakorlattal rendelkeznek, anélkül azonban, hogy szakiskolát végeztek volna, egy gyakorlati vizsgát kötelesek letenni abból a célból, hogy hivatalos jogosítványt nyerjenek az ilyen üzemek vezetésére. Hasonlóképpen vizsgát kötelesek tenni azok a kertészmunkások és segédek, akik belföldi vagy külföldi kertészetekben gyakorlati kiképzést kaptak. A vizsgára 4 évi gyakorlat után kell jelentkezni és csak a vizsga letétele után nyernek működési engedélyt. A gyakorlat vagy inasévek elvégzését az illető magánvállalat igazolja írott és a községi előjáróság által láttamozott bizonyítvánnyal. A vizsgák tervezetét a miniszterium kertészeti osztálya készíti el. A vizsgabizottság tagjai: 1. a miniszterium kertészeti osztályának, 2. a miniszterium mezőgazdasági oktatási osztályának egy-egy kiküldöttje, 3. valamelyik kertészeti iskolának egy szaktanára, 4. a kertészeti egyesületek egy-egy kiküldöttje. A vizsga idejét még nem állapították meg. Az természetesen csak azután tűzhető ki, amikor a tervezet elkészült és nyilvánosságra került.

SPORTHIREK

A nagyváradai birkozók legyőzték a bucarestieket. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap este a Wilson-utcai munkásoththonban bonyolították le a Nagyvárad—Bucuresti városközi válogatott birkozó versenyt. A nagyváradai birkozók 4:1 arányban győztek. Eredmények: Légsúly: Nilges (N.)—Constantinescu (B.). Tussal győz Nilges. Pehelysúly: Tózsér (N.)—Popa (B.). Tussal győz Tózsér. Könnyűsúly: Ciordas (N.)—Vitican (B.). Tussal győz Ciordas. Weltersúly: Cenf (B.)—Bálint (N.). Pontozással nyer Cenf. Középsúly: Pántics (N.)—Bati (B.). Pontozással nyer Pántics.

Ismét győzött az Ujpest Egyiptomban. Alexandria-ból jelentik: Az Ujpest utolsó portyamerközésén szép játék után 4:1 (3:0) arányban győzött Alexandria és Kairó válogatottja felett.

Hó fedi a Vezuvot
Olaszországban is zordra fordult a téli, a Nápoly közelében levő híres tűzhányvót,
a Vezuvot is hó borította be

EMBEREK ÉS TAJAK

Az arabok A Közel-Kelet nagy problémája

Mint tudjuk, az arabok a világháborúban nagy szerepet játszottak és ma is ők tartják ál-

landó nyugtalanságban nemcsak szomszédait, de egyes nagyhatalmakat is. Palesztinában háború folyik és ez a harcias nép az angoloknak meglehetősen sok gondot okoz, annál is inkább, mert oly jelenségek mutatkoznak, mintha a törzsek egyesülni akarnának.

Az arab viszonyok legkitűnőbb ismerője, Sir Bertram Thomas nemrégiben megjelent, kitűnően megírt, nagytudású művében vázolja ennek a tulajdonképpen kevésbé ismert népnek a történetét. Míképpen bontakozott ki, míképpen érte el a legnagyobb hatalmat, hiszen a Földközi tenger és partjainak ura volt. Vázolja a későbbi hanyatlás okait és a mai időköt, melyek arra engednek következtetni, hogy az araboknak előreláthatólag, talán nem is sokára, ismét fontos szerepe lesz a világtörténelemben.

A legidősebb történelmi emlékek — 1500-ban Krisztus előtt — arról számolnak be, hogy akkoriban Arábia Ethiopia uralma alatt állt. Később Nyugat-Arábiában egyiptomi befolyás tapasztalható. A VII. század elején lép fel Mohamed, tanai gyors terjedésre találnak. Mohamed helyett apósát, Abu Bekr-t kiáltják ki „kalifá”-nak. Kalifa eredetileg azt jelenté: utód. Abu Bekr hatalmi befolyása hamarosan kiterjed erősebb harcok után az egész arábiai félszigetre. Az arabok lassankint mind tovább terjeszkednek, meghódítják Rodost, Krétát, Pantelériát, Korzikát és Szardíniát s megszerzik az uralmat a Földközi tengeren is. Miután megegyeztek az általuk meghódított berberekkel, kezdik meg hódító hadjárataikat Spanyolországban és Sziciliában. Tarik-ot, egy felszabadult rabszolgát, ki Tanger kormányzójává lett, küldik egy nagyjából berberből álló hadsereggel Spanyolország meghódítására. Rablóhadjáratokkal elfoglalják az egész Pireneusi-félszigetet és Galilea déli részét. Tours-ig sikerül előrenyomulniok, ott szenvednek először döntő vereséget. Ez a csata fordulópontot képez az arabok hódító hadjárataiban. Lassankint kiszorítják őket Európából. Sziciliából és Máltából 1091-ben, Spanyolországból azonban csak 1492-ben űzik el őket.

Arábiának társadalmi viszonyairól azt írja Sir Bertram Thomas többek között, hogy az arabok a meghódított törzsekre nem kényszerítettek újabb civilizációt, mert maguk sem rendelkeztek ilyennel. Érdekes azonban, hogy a „Code Napoleon”-ban a középkori Arábia corpus jurisából sok átvett törvényt találunk. A középkorban az arab tudományok világhír-

névre tettek szert; nyelvük a tudósok érintkezési nyelve lett. Kevés nép hagyott hátra Európában oly örökséget, mint az arabok és mégis úgy látszik, hogy nem volt érzékük a feyelem és a szervezés iránt. Ezen hiányok következtében süllyedt mindjobban ez a nagy nép. A kalifának befolyása is mindjobban összezsugorodott, míg azután a XV. században ezt a méltóságot a törökök szultánja szerezte meg magának.

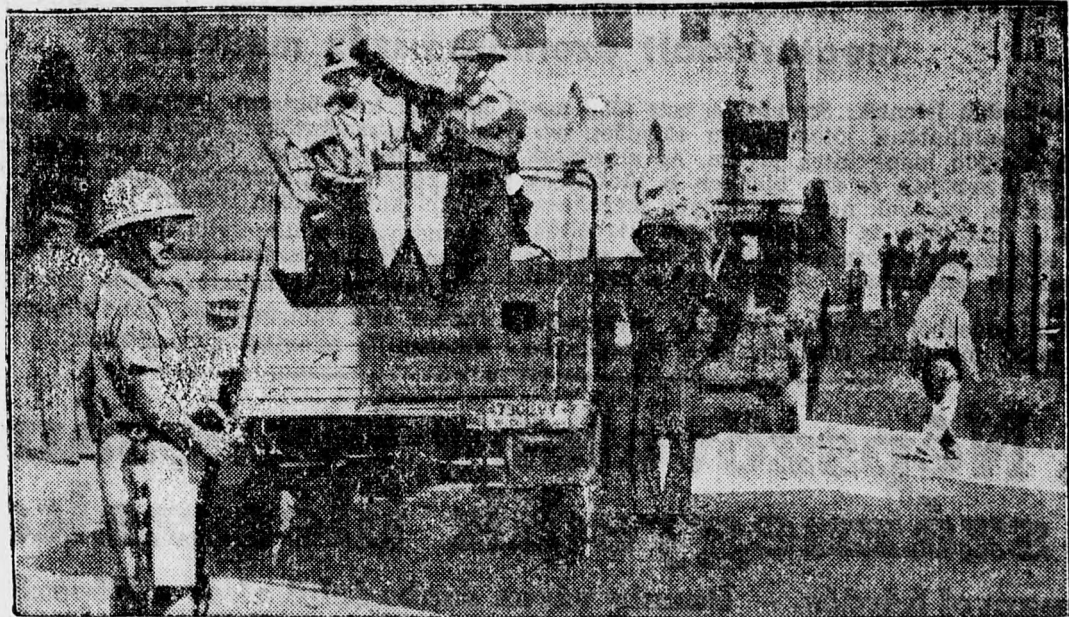
Ha a mai újságok az arabok „politikai” céljairól és terjeszkedésükről beszélnek, úgy jóformán sohasem a félsziget lakosságára gondolnak, hanem Szíria, Palesztina és Irak arabjaira. Az ottománok uralma alatt az arabok mindjobban háttérbe szorultak. Mindazonáltal ragaszkodnak a török birodalomhoz mindaddig, míg az ottomán kormányzat nem vesz fel nyugat-európai met, különösen az ifjú-törökök befolyása folytán. 1914-ben Szíria, Palesztina, Irak, Hedzsasz és részben Yemen arabjai török uralom alatt álltak, melyet most már nem becsültek. Az arab hazafiak tudták, hogy céljaikat, nemzeti aspirációjukat csak a török birodalom bukása árán érhetik el. A zsidóság már régóta Palesztinára aspirált, ott erős érdeklődésbe kerültek az arabokkal. Viszont Szíriának keresztény lakossága Francia-

országhoz húzódott. Midőn aztán a világháború kitört és az istanbuli kormány, szerencsétlenségére, igen élesen lépett fel az arabok ellen, Mekka scheriffje a nyugati hatalmak pártjára állt.

A világháború utolsó éveiben a brit hadsereg Egyiptomból Palesztina és Szíria ellen nyomult elő, egy másik pedig az Eufrát mentén. A felkelő arabok támogatták ezen hadműveletek oldalát és hátát. A versaillesi szerződés után Franciaország megszerezte magának a megbízatást Szíriába, Nagybritannia pedig Irak és Palesztinába. Arábiának 5 tartománya közül, melyek a török igt lerázták, 3 nyerte vissza önállóságát: Irak, Hedzsasz és Yemen. Palesztina kb olyan nagy, mint az egykori Tirol lakosságának száma: 1.300.000. 1200 év óta főleg arabok lakják ezt a tartományt. Jelenleg kb 160.000 a zsidóság száma. Mint tudjuk, évek óta az arabok és a zsidóság között állandó háborúskodás folyt. Az arabok arab államot akarnak, míg a zsidóság természetesen eddigi pozícióját meg akarja tartani.

Mint új jelenség tűnik föl az arab birodalomban Ibn Saud birodalma, melynek jelentősége napról-napra nő. Itt van a vahabíták bölcsője, ez egy vallásos szekta, melynek befolyása és hatalma jóformán napról-napra növekszik. Abdul Asis, Ibn Saud ma a modern Arábia legfontosabb személyisége.

Az arab államok egyesülésére a mai viszonyok még nem kedveznek mindenben, de egyáltalán nincs kizárva, hogy a szíriai arabok át ne vegyék a vezetést, hogy az arab föderációt létrehozzák. Azonban számítani kell az egyiptomi befolyással is, mert ennek az országnak a sajtója igen befolyásos az Izlam világában.

Angol katonaság Bellehem utcáin.

Folyóirat-szemle

Az újjászervezett „Képes Krónika”

A keresztény olvasóközönség kedves lapja volt mindég a „Képes Krónika”, amely nívós tartalmával, szép képeivel, kitűnő szerkesztésével méltán fértközt be a közönség szeretetébe. Most, hogy huszonegyedik évfolyamába lépett — teljesen újjászervezve, megújmosodva s még jobban megszinesedve került a piacra a „Képes Krónika” s mindenütt, ahova bekopogtatott, a legnagyobb örömet váltotta ki.

A régies formáról áttért a világmagazinok formájára és a 96 oldalas füzet olyan gazdag, érdekes, lebilincselő tartalommal lépett a közönség elé, hogy még az is nyomban megszerethette a Képes Krónikát, aki eddig talán nem is ismerte.

A január 15-iki szám most érkezett el hozzánk is, a címlapon Röck Marika bájos, többszínnyomásos arcképevel. Végig forgatjuk az újjászervezett Képes Krónikát s alig tudunk betelni a sok érdekes cikkel, képpel, apró, ötletes közlésekkel. Az első cikket Endrődi Béla írta a Tarnok-utcai Cartier-palotáról, amely a régi budai előkelő negyed egyik legszebb palotája. Finom

kis cikk következik ezután a „Salon sarkából”, amit Saád Béla színházi krónikája követ. Érdekes cikk számol be arról, hogy a magyar ellen-Hamlet előadására készül a Művész Színház; a tragikus körülmények között elhunyt fiatal Simor Miklós érdekes novellája mellett Falu Tamás és Zalai Fodor Gyula szép versci; Kállay Miklós cikke „Könyvországról”, Nevető percek, Sport krónika. Possonyi László igen értékes írása öt világrész színházáról; Zenei krónika, Zách István Alfréd cikke a tél csodáiról, Kánya Teca kacagató görbe tükre, Zsoldos Benő tárcacikke régi színészháborúságokról; a szép otthon, a divat, a film, a rádió, a színház krónikái mellett kézimunka rovat egészíti ki a lapot, de nem hiányzik a lakádisztetés kérdését tárgyaló cikk és Sarvay Dezső színes mozaikja sem. Ölbey Irén verse, Ijjes Antal cikke, keresztretjtvény, műkedvelő színpad és a hagyományos levelesláda tesz ki teljesen a Képes Krónika új számát, amely 16 leírt bárhol kapható. Megrendeléseket, előfizetéseket a Magyar Lapok kiadóhivatala is felvesz.

LEGUJABB

Viharos első ülés a belgrádi képviselőházban

A horvátok és a demokraták elhatározták, hogy nem vesznek részt a parlamentben

Belgrádból jelentik: A jugoszláv képviselőház, a szkupstina alakuló ülését hétfőn tartották meg. Az első ülés hétfőn reggel 9 órakor kezdődött meg. Korelnökké *Sztojadinovic* Mihailov képviselőt választották meg. A korelnök felkérte a képviselőket arra, hogy nyújtsák be megbízó levelüket. Ez nem történt meg viharmentesen. *Dobrovolja* képviselő megbízólevelének átnyújtásakor *Tupulyanid* képviselő erős hangon bírálta, hogyan juthat be valaki 14 szavazattal a szkupstinába, midőn ellenfeleinek több ezer szavazata volt.

Nagy feltűnést keltett, hogy a demokrata ellenzék 21 képviselője, köztük *Zsijkovics* tá-

bornok, volt diktátor is megjelent az ülésen. Szintén megjelent *Fodor* Gellért bácskatoplyai képviselő is, aki a magyarságot képviseli a szkupstinában.

A szenátus szintén hétfőn tartotta alakuló ülését. Elnökké *Korosec* volt belügyminisztert választották meg az alakuló ülésen.

Zágrábból jelentik: A horvát paraszt és demokrata koalíció képviselői ülést tartottak Zágrábban és elhatározták, hogy a parlamentbe nem vonulnak be. Ehelyett felhatalmazták *Macsek* Vlatkot arra, hogy a horvátok önrendelkezési jogának megadásáról teljhatalommal tárgyalhasson.

Zsidó menekültek gondja Londontól Dél-Amerikáig

Tüntetés a londoni mozikban. — Uruguay fővárosában megtorlódott ezerháromszáz menekült

Londontól jelentik: Szombaton este több moziban és színházban jótékony célú előadást rendeztek a zsidó menekültek javára. Az előadások alatt több moziban és az utcákon is tüntetések zajlottak le, amelyek nem egy helyen megakasztották a forgalmat is. A tüntetők azt kiabálták, hogy elég segélyreszoruló van Angliában, segítsenek azokon elsősorban, nem pedig a menekült zsidókon.

Montevideóból jelentik: Uruguay fővárosába 1300 zsidó menekült érkezett, akik Paraguyba

akartak továbbutazni. Paraguy azonban csupán olyan bevándorlókat fogad be, akik mezőgazdasággal foglalkoznak. Ezért a menekültek nagy része kénytelen Uruguayban maradni. A menekültekkel kapcsolatban botrány is történt. Paraguy kormánya megállapította, hogy az ország varsói alkonzulja nagyszámu jogosulatlan vizumot adott ki s erre magyarázható a zsidó menekültek Paraguy felé való özönlése. Ezért Paraguy varsói alkonzulját állásából elmozdították.

A Népszövetség tanácsának száznegyedik ülészaka

A spanyol kérdés. — Danzig város szabadulni akar a Népszövetség főbiztosától. — A japán-kínai viszály ügye. — Negyvenhét állam szerződése a szellemi együttműködéséről

Genfben jelentik: A Népszövetség tanácsának 104-ik ülészaka hétfőn délelőtt *Sandler* svéd külügyminiszter elnökletével megnyílt. A népszövetségi bizottság jelentése foglalkozott a spanyolországi önkéntes csapatok elszállításának ügyével, a danzigi kérdéssel (Danzig sza-

badulni akar a Népszövetség főbiztosától) és a japán-kínai viszály ügyével. Tudomásul vette a tanácsülés azt a szerződést is, mely múlt év december 5-én jött létre Párizsban 47 állam aláírásával a szellemi együttműködés tekintetében.

Franciaország római nagykövete utasítást kapott, hogy kezdjen tárgyalásokat az olasz követelésekről

Londontól jelentik: A sajtót még mindig élénken foglalkoztatja *Chamberlain* római útja. A lapok szerint *Chamberlain* utazásának három látható eredménye volt:

1. A két kormány álláspontjának kölcsönösen jobb megértése.
2. Ujabb biztosítékok Mussolini békés szándékairól.
3. *Chamberlain* tekintélyének és népszerűségének jelentős megnövekedése az olaszok előtt.

A *News Chronicle* arról értesül, hogy az angol államférfiak párizsi tanácskozásainak nyomán *Bonnet* francia külügyminiszter utasításokat adott *Francois Poncet* római francia nagykövetnek, hogy kezdjen tárgyalásokat az

olasz követelésekről.

Jelentős lépéssel haladt előre a spanyolországi önkéntesek kérdése is. *Chamberlain* ugyanis bejelentette az angol kormánynak, hogy Mussolini ígéretet tett arra, hogy mielőbb Franco győzelme véglegesnek látszik, utolsó emberig kivonja Spanyolországból az ott harcoló önkénteseket.

Római jelentés szerint az olasz önkéntesek teljes kivonása abban az esetben is megtörténhet, ha ugyanezt lelkiismeretesen megtennék a köztársaságiakat támogató hatalmak is és egyidejűleg elismernék *Franco* hadviselő jogát.

Angol baloldali körökben egyébként megvannak elégedve *Chamberlain* útjának ered-

ményével, mert úgy látják, hogy a miniszterelnök nem mondott le semmiről és semmiféle új kötelezettségeket nem vállalt.

HITLER BIZALMAS KÜLDÜTTSEGE ISMÉT LONDONBA ÉRKEZIK.

Londontól jelentik: A *Daily Telegraph* úgy értesül, hogy *Wiedemann* kapitány *Hitler* vezérkancellár bizalmasa ismét Londonba érkezik. Úgy tudják, hogy *Wiedemann* félhivatalos megbeszéléseket akar folytatni a volt német gyarmatok visszaadásáról.

Ezzel kapcsolatban van a Reuter-iroda egy jelentése is, mely Párizsban az a benyomás, hogy Németország figyelme Kelet-Európa felől ismét Nyugat-Európa felé fordult. Németországnak ugyanis az a meggyőződése, hogy segíteni kell minden erejével az olaszok Földközi-tengeri megerősödését, mert ezáltal a németek saját helyzete is megerősödik a Földközi-tengeren.

Románia nyolc külföldi követe időzik a fővárosban

Bucuresti. Saját tud. A következő román követe és nagykövete tartózkodnak jelenleg a fővárosban: *Franasovici* varsói nagykövet, *Cruzescu* prágai követ, aki Berlinbe megy, *Radu Irimescu* washingtoni követ, *Telemaque* ancarai követ, *Eugen Filotti* athéni követ és *Radu Djuvara* berlini követ. A hét folyamán nevezik ki Románia új belgrádi nagykövetét. Románia új londoni követe *Tilea Viroel*, a hét végén utazik el, hogy hivatalát elfoglalja.

Óriási bozót-tűz Ausztráliában

100 halott és tizezer sebesült áldozattal

Londontól jelentik: Ausztráliában napokon keresztül óriásméretű bozót-tűz pusztított. Minden oltási kísérlet hiábavalónak bizonyult. Most azután az időjárás sietett a veszélyeztetett vidékek segítségére. A hőmérséklet ugyanis erősen alábbszállt és nagy eső zúdult alá, amely a tüzet eloltotta. Eddigi jelentések szerint a tűznek körülbelül 100 halott és 10 ezer sebesült áldozata van.

Az amerikai repülőgépgyárak csak az Egyesült Államok és Anglia részére dolgoznak

Washingtonból jelentik: Hull külügyi államtitkár felszólítást intézett az amerikai repülőgépgyárakhoz és arra kérte őket, hogy lehetőség szerint ne gyártsanak és ne szállítsanak repülőgépeket idegen államok részére. Kifejtette, hogy a repülőgépiparnak teljes erejével csak az Egyesült Államok és Anglia felfegyverkezésének céljaira kell rendelkezésre állania.

Apróhirdetések

Allást keres

szavanként 1 lei

Házvezetőnőnek

menne plébániára is, Révészre, Nagyvárad, Str. Vasile Conta 22.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Singer varrógép,

keveset használt eladó. Ugyanott 1 és 2 szobás lakás kiadó. Nagyvárad Str. Codrilor 11.

Megvételre

keresek jó állapotban lévő modernebb ebédőt vagy kombinált szobát. Címeket a kiadóba kérek.

Szmoking,

alig használt, magas, vékony alakra eladó. Nagyvárad, Str. Paraului I. Károly király és Vlahuta-utca összekötő utcája.

Eladó

női télikabát és más ruhanemű. Nagyvárad, Str. Scoalei 10.